

A tanári mesterszakra vonatkozó sajátos rendelkezések

2018.06.22-től hatályos változata

11. számú melléklet¹

A TANÁRI MESTERSZAKRA VONATKOZÓ SAJÁTOS RENDELKEZÉSEK²

1. § Tanári szakképzettség ciklusokra bontott, osztott képzésben, mesterfokozatot nyújtó tanári mesterszakon, valamint mesterfokozatot nyújtó osztatlan tanárszakon szereshető meg. A tanári mesterszakon tanulmányokat folytató hallgatók esetében a szabályzat egyes rendelkezései a jelen mellékletben foglalt eltérésekkel, kiegészítésekkel alkalmazandók. A jelen mellékletben nem szabályozott kérdésekben a szabályzat rendelkezései változatlan tartalommal érvényesek.

Alapfogalmak

2. §³ A szabályzat 2. §-ában meghatározott fogalmak a tanárképzés során az alábbi fogalmakkal egészülnek ki:

1.⁴ A **gyakorlatvezető mentor**: az egyéni (összefüggő) szakmai gyakorlat valamennyi iskolai tevékenységének gondozója. Támogatja, segíti a hallgatót az egyéni fejlődési terv szakmai megvalósításában.

2. a **gyakorlatvezető oktató (kísérő szeminárium gyakorlatvezető oktatója)**: felel a hallgató egyéni (összefüggő) szakmai gyakorlatának szakmai irányításáért. Vezeti az egyéni (összefüggő) szakmai gyakorlatot kísérő pedagógiai és szakmódszertani kísérőszemináriumokat. Segíti és jóváhagyja a hallgató egyéni fejlesztési tervének és tevékenységi hálójának elkészítését. Támogatja és segíti a hallgatót az egyes tevékenységek teljesítését bemutató konkrét dokumentumok fajtáinak és kritériumainak meghatározásában. Segíti a gyakorlati és az elméleti ismeretek közti kapcsolat megteremtését, a tanárjelölt szakmai fejlődését, szakmai (ön)reflexióinak elmélyítését, a gyakorlati kompetenciák tudatosabb alakítását. Értékeli a portfóliót.

3. a **gyakorlatvezető tanár**: a csoportos (tanítási) gyakorlat során segíti a hallgató munkáját, beleértve az egyéni (kompetencia)fejlesztési terv és a tevékenységi háló elkészítését is.

4. **Tanárképző Központ (továbbiakban: TK)**: ellátja az Egyetem szervezeti egységeiben folyó tanárképzéssel kapcsolatos oktatómunka, valamint az ehhez kapcsolódó gyakorlati képzés összehangolását.

5. **TK kari koordinátor**: a TK által a jelen mellékletben meghatározott adminisztratív teendők elvégzésére karonként, határozott időre megbízott személy. A kari koordinátor elérhetőségét az Egyetem honlapján és a karon szokásos módon közzé kell tenni.

6. **portfólió**: a tanári szakdolgozat részét képező, illetve a tanárképzés képzési és kimentési követelményekben meghatározott formái esetén azt helyettesítő, a hallgató kompetenciáit bemutató, illusztráló dokumentum, amely tükrözi az egyéni kompetencia-fejlesztési terv alapján kialakuló, személyenként változó szakmai különbségeket, és amelynek megvédése a tanári záróvizsga része.

---

¹ A mellékletet beépítette a Szenátus 2009. október 1-jei ülésén elfogadott módosítás. Hatályos: 2009. október 1. napjától.

² A módosítást a Szenátus 2013. június 20-ai ülésén fogadta el. Hatályos: 2013. június 20. napjától.

³ A 4. és 5. pont módosítását a Szenátus 2015. június 25-ei ülésén fogadta el. Hatályos: 2015. augusztus 15. napjától.

⁴ A módosítást a Szenátus 2010. december 16.-i ülésén fogadta el.

7. szakképzettség felelős: a szakindítási dokumentumokban megjelölt, a jelen mellékletben meghatározott hatáskörrel is rendelkező, a tanári szak egyes szakképzettségeinek tartalmáért és megvalósításáért felelős személy. A szakképzettség felelősök listáját és elérhetőségeit az Egyetem és az érintett Karok honlapján közzé kell tenni.

8. szakterületi zárószigorlat: a tanárképzésben résztvevő hallgatók a szakmai képzést követően szakképzettségenként szakterületi zárószigorlatot tesznek, amely olyan számonkérési forma, mely az adott szakterület teljes ismeretanyagát komplex módon tartalmazza.

Illetékesség

3. § (1) A tanárképzés során a szabályzat 5. §-ában meghatározott illetékességre vonatkozó rendelkezések kiegészülnek azzal, hogy amennyiben a hallgató olyan szakképzettségek megszerzésére irányuló képzésben vesz részt, amelyek különböző karokhoz tartoznak, a hallgató tanulmányi és vizsgaügyében való eljárásra azon kar megfelelő szerve az illetékes, amely a hallgató kérelme által érintett szakképzettségért felelős.

(2) Amennyiben a hallgató kérelme egyaránt érinti az általa folytatott valamennyi szakképzettség megszerzésére irányuló tanulmányait, akkor a hallgató alapkarának megfelelő szerve az illetékes.

Szak

4. § (1) A ciklusokra bontott, osztott képzésben a tanári szak *alapesetében* – az alap- és mesterképzési szakok képzési és kimeneti követelményéről szóló 15/2006. (IV. 3.) OM rendelet (továbbiakban: képzési és kimeneti követelmények) 4. számú mellékletének 4.1. a) pontjában meghatározott képzés – az iskolai nevelés-oktatás 5-12., illetve 13. évfolyamain, valamint az Országos Képzési Jegyzékben meghatározott szakképzési évfolyamokon a tantárgyak, tantárgyi modulok oktatására és a speciális pedagógiai jellegű feladatok ellátására felkészítő **két** szakképzettség szerezhető.

(2) A tanári szak – képzési és kimeneti követelményei által meghatározott – *kivételes* eseteiben, bizonyos előtanulmányokat követően, illetve a ciklusokra bontott, osztott képzésben a szakmai és művészeti tanári szakképzettség képzési és kimeneti követelményeiben meghatározottak szerint – az ott meghatározott számú félévvel rövidebb időtartamú képzésben – **egy** tanári szakképzettség is szerezhető.

5. § (1) A tanári szakképzettséget adó mesterképzési szak *alapesetben* az alábbi három elemből áll:

- a) a tanári szakképzettség szerinti – a tantárgy-pedagógiát, a szakmódszertant is magába foglaló – szakterületi ismeretekből,
- b) a tanári képesítés pedagógiai, pszichológiai elméleti és gyakorlati ismereteiből,
- c) a közoktatási intézményben, felnőttképző intézményben szervezett, összefüggő szakmai gyakorlatból.

(2) A tanári szakon az (1) bekezdés a)-b) pontjai szerinti elemek oktatása kizárólag együtt folyhat. Az (1) bekezdés c) pontja szerinti összefüggő szakmai gyakorlat csak az (1) bekezdés a)-b) pontjaiban meghatározott elemek tanulmányi követelményeinek eredményes teljesítését követően kezdhető meg.

(3) A képzési és kimeneti követelményekben meghatározott esetekben – az (1) bekezdésben foglaltaktól eltérően – a tanári mesterszak bizonyos elemei részben vagy egészben nem részei a tanulmányi követelményeknek.

5/A. §⁵ (1) A hallgató az illetékes TB-től kérheti a tanári mesterszakjának olyan módon történő módosítását, hogy a kérelem benyújtását követő félévtől egy tanári szakképzettség megszerzésére irányuló képzést, illetve – amennyiben főiskolai szintű tanári szakképzettséggel rendelkezik – egy korábbi szakképzettségnek megfeleltethető egy tanári szakképzettség megszerzésére irányuló képzést

---

⁵ A kiegészítést a Szenátus 2010. december 16.-i ülésén fogadta el

folytasson. A kérelmet a hallgató kizárólag abban az esetben nyújthatja be, ha már a felvételi eljárása során is lehetősége lett volna arra, hogy egy tanári szakképzettség megszerzésére irányuló képzést, illetve – amennyiben főiskolai szintű tanári szakképzettséggel rendelkezik – egy korábbi szakképzettségnek megfeleltethető egy tanári szakképzettség megszerzésére irányuló képzést folytasson. A módosítás adott esetben a hallgató alapkarának módosulását is jelentheti. Amennyiben a hallgató egy tanári szakképzettség megszerzésére irányuló képzést folytat, kérelme nem irányulhat két tanári szakképzettség megszerzésére irányuló képzés engedélyezésére.

(2) A tanári mesterszak módosítására irányuló kérelmet az illetékes TB-hez címezve az illetékes Tanulmányi Osztályhoz kell benyújtani, legkésőbb a kérelemmel érintett félév kezdetét megelőző 15 nappal.

A tanterv és az ajánlott tanterv

6. § (1) A tanári mesterszakhoz – a képzési és kimeneti követelményekben meghatározottak alapján – a hallgatók eltérő előképzettségének megfelelően **több** tanterv tartozik. A hallgatók előképzettségétől függően – az egyes tanári tantervekben meghatározott módon – a tanári mesterszaknak az 5. § (1) bekezdésben feltüntetett elemei eltérő kredit számmal teljesíthetőek.

(2)⁶⁷ A tanári mesterszakhoz tartozó ajánlott tanterv módosítását – a szabályzat 27. § rendelkezéseitől eltérően – az 5. § (1) bekezdés a) pontja tekintetében a kari tanács fogadja el, és a módosításról köteles tájékoztatni a TK-át. Az 5. § (1) bekezdés b-c) pontjai tekintetében a tanterv módosításait a kari tanács a TK javaslata alapján fogadja el.

A tantárgymeghirdetés rendje

7. §⁸⁹ (1)¹⁰ A tanári mesterszakon a szabályzat 39. § (2) bekezdésében foglaltaktól eltérően a pedagógiai-pszichológiai elem tantárgyaihoz és a szakmai gyakorlathoz rendelt kurzusok meghirdetése a szakfelelősön kívül, a jelen mellékletben a képzés adott részének megszervezéséért felelős, a karon kijelölt személyek feladata is, akik a TK-nak tájékoztatási kötelezettséggel tartoznak.

(2) A csoportos (tanítási) gyakorlat, valamint az egyéni (összefüggő szakmai) gyakorlat és a kísérő szemináriumok meghirdetéséért a TK kari koordinátora a felelős.

(3) A TK az (1) bekezdésben foglalt kurzusterveket félévente ellenőrzi annak érdekében, hogy a hallgatók számára az Egyetem biztosítsa a tanári szak ajánlott tanterveinek megfelelő előrehaladás lehetőségét.

(4) A karok a TK által jóváhagyott kurzustervben szereplő, tantervileg szükséges tárgyakat kötelesek meghirdetni, de az oktató akadályoztatása, illetve a tervezettnél több vagy kevesebb bejelentkezett hallgató esetén az oktatók személyének és a kurzusok számának változtatása kari hatáskör.

Szakterületi zárószigorlat

8. § (1) Az ismeretek ellenőrzési formái tekintetében jelen szabályzat 47. § (2) bekezdésében foglaltak a tanári mesterszak vonatkozásában kiegészülnek a *szakterületi zárószigorlatra* vonatkozó alábbi rendelkezésekkel.

---

⁶ A módosítást a Szenátus 2010. december 16.-i ülésén fogadta el.

⁷ A módosítást a Szenátus 2015. június 25-ei ülésén fogadta el. Hatályos: 2015. augusztus 15. napjától.

⁸ A módosítást a Szenátus 2013. december 19-ei ülésén fogadta el. Hatályos: 2013. december 19. napjától.

⁹ A módosítást a Szenátus 2015. június 25-ei ülésén fogadta el. Hatályos: 2015. augusztus 15. napjától.

¹⁰ A módosítást a Szenátus 2010. december 16.-i ülésén fogadta el.

(2) A szakmai képzést követően a hallgatók szakképzettségként szakterületi zárószigorlatot tesznek. A szakterületi zárószigorlatot a szakmódszertanon kívül előírt szakmai kreditek megszerzése után, az összefüggő, egyéni szakmai gyakorlatot megelőzően kell letenni.

(3) A szakterületi zárószigorlat az adott szakterület teljes ismeretanyagát komplex módon tartalmazó számonkérési forma. A követelmények közzététele a szakképzettséget oktató kar feladata. A zárószigorlat szervezése a szakképzettség-felelős feladata.

(4) A szakterületi zárószigorlatot legalább két tagból álló bizottság előtt kell letenni. A szóbeli számonkérés során a hallgató az előzetesen közzétett tételsorból húz tételt. A bizottság a feleletet az ötfokozatú értékelési rendszer alapján érdemjeggyel minősíti.

(5)¹¹ A szakterületi zárószigorlat a tanterv részét képező tantárgy.

Vizsgák rendje

9. § Azoknak a hallgatóknak, akiknek az ajánlott tanterv szerint 30 kreditnél kevesebb kreditértékű egyéni szakmai gyakorlatot kell teljesíteniük, az egyéni szakmai gyakorlat megkezdése előtt lehetőség szerint biztosítani kell a gyakorlati félévben még teljesítendő kurzusok tömbösített elvégzését, és vizsgaidőszakon kívüli vizsgákon való lezárását, ideértve a szakterületi zárószigorlatot is.

Szakmai gyakorlat

10. § A szabályzat szakmai gyakorlatra vonatkozó 57. §-ban foglalt rendelkezései kiegészülnek a jelen mellékletben meghatározott speciális rendelkezésekkel. A tanári mesterszak gyakorlatainak szervezését a TK a jelen szabályzat mellékletében foglaltak szerint koordinálja, illetve felügyeli. A tanári mesterszakon a szakmai gyakorlat előírt formáit jelen melléklet 12-14. §-ai tartalmazzák. A 12-13. §-ban meghatározott szakmai gyakorlatokra vonatkozó általános, és a 14. §-ban meghatározott szakmai gyakorlatra vonatkozó részletes tájékoztató anyagokat a TK köteles kidolgozni, és az Egyetem honlapján közzétenni.

11. § (1)¹² Az **általános (pedagógiai) gyakorlat:** a pedagóguspálya megismerésére, általános pedagógiai képességek fejlesztésére irányuló – legalább 30 órás – gyakorlat, amely magában foglalja a pályaismereti, gyermek- és önismereti, konfliktuskezelési módszerek, iskolalátogatások, óramegfigyelések és elemzések megismerését, valamint mikro-tanítást az alábbi tantárgyakhoz kapcsolódóan:

- a) pedagógiai pszichológia tantárgyhoz kapcsolt gyakorlat (felelőse a BTK Neveléstudomány Intézet Nevelés-és Oktatásméleti Tanszéke),
- b) nevelés és iskola tantárgyhoz kapcsolt gyakorlat (felelőse a BTK Neveléstudomány Intézet Nevelés-és Oktatásméleti Tanszéke),
- c) tanulás és tanítás tantárgyhoz kapcsolt gyakorlat (felelőse a BTK Neveléstudomány Intézet Nevelés-és Oktatásméleti Tanszéke).

(2) Az általános (pedagógiai) gyakorlatok ütemezését a vonatkozó tantervek rögzítik. Az általános (pedagógiai) gyakorlatok a gyakorlóiskolákban, szükség esetén az Egyetem pécsi partneriskoláiban teljesíthetők.

12. § (1) A **csoportos (tanítási) gyakorlat:** iskolában, gyakorlatvezető tanár irányításával, az adott szakképzettség területén végzett csoportos (tanítási) gyakorlat, szakképzettségként 60 óra, amely magában foglalja a hospitálást, az óramegbeszéléseket, a gyakorlatvezető tanár által tartott órák részfeladataiban való közreműködést, és legalább 15 önállóan megtartott órát/foglalkozást (tervezés-

---

¹¹ *Beépítette a Szenátus 2011. november 10-ei ülésén elfogadott módosítás. Hatályos: 2011. november 10. napjától.*

¹² *A módosítást a Szenátus 2017. június 22-ei ülésén fogadta el. Hatályos 2017. június 23. napjától.*

előkészítés, óravezetés, reflektálás-óraelemzés). A hallgató az egyik szakképzettség tanítási gyakorlatát az 5-8., a másikat pedig a 9-12. évfolyamon köteles elvégezni. A csoportos (tanítási) gyakorlat keretében végzett egyes tevékenységek megoszlását a tantárgyfelelős határozza meg. A csoportos (tanítási) gyakorlat megszervezése a TK kari koordinátor feladata.

(2)¹³¹⁴¹⁵ Az adott szakképzettség területén végzett csoportos (tanítási) gyakorlat ütemezését a vonatkozó tantervek rögzítik. A csoportos (tanítási) gyakorlat a gyakorlóiskolákban, szükség esetén az Egyetem partneriskoláiban történik. A szakmai és művészeti tanárképzés kivételével külsős gyakorlatvezetőhöz a hallgató különösen indokolt esetben, egyéni kérelem alapján, a hallgató alapkarának dékánja vagy az általa kijelölt személy engedélyező döntésével kerülhet. Az előjelentkezéssel egyidejűleg a hallgató a csoportos (tanítási) gyakorlat helyszínére vonatkozóan egyedi kérelmet nyújthat be a hallgató alapkarának dékánjához. A dékán, illetve az általa kijelölt személy döntése előtt egyeztet a kari koordinátorral a gyakorló iskolai helyek betöltöttségéről, döntése alapján a TK kari koordinátor értesíti a hallgatót a csoportos (tanítási) gyakorlat helyszínére vonatkozóan.

13. § (1) Az egyéni (összefüggő szakmai) gyakorlat: közoktatási intézményben, felnőttképző intézményben, megbízott gyakorlatvezető mentor és felsőoktatási tanárképző szakember folyamatos irányítása mellett végzett, összefüggő, a képzés utolsó félévében folytatott egyéni szakmai gyakorlat. A gyakorlat magában foglalja a hospitálást, a tanári kompetenciák fejlesztési terve alapján megtervezett tevékenységi háló szerint szakképzettségenként heti 2-3 óra (maximum heti 6 óra) tanítást/foglalkozást, a tanítási órán kívüli iskolai feladatok ellátását, a tanítást kísérő szemináriumok elvégzését, és az adatgyűjtés, tapasztalatszerzés szakszerű dokumentálását. Az egyéni (összefüggő szakmai) gyakorlat koordinálása a TK feladata.

(2)¹⁶¹⁷ Az egyéni (összefüggő szakmai) gyakorlat előfeltétele a tanári mesterképzés – a szakdolgozaton kívüli – minden egyéb követelményének teljesítése, illetve azok teljesítéséhez szükséges kreditek összegyűjtése, ideértve a szakterületi zárószigorlatot is. A gyakorlat csak ezen előfeltételek teljesülését követően kezdhető meg. Amennyiben a szakterületi zárószigorlatot a hallgatónak az egyéni szakmai gyakorlat félévében kell teljesítenie, és azt nem teljesíti, a gyakorlatot az adott félévben nem kezdheti meg, ugyanakkor a szakmai gyakorlat adott félévi kurzusfelvétele nem vehető figyelembe a TVSZ 23. § (3) bekezdésében írt rendelkezések alkalmazásakor.

(3) Az egyéni (összefüggő szakmai) gyakorlat a tanári mesterszak *alapesetében* az 5. szemeszterben, illetve egyéb esetekben a képzésre vonatkozó tanterv szerinti utolsó szemeszterben teljesítendő. Az egyéni szakmai gyakorlat közoktatási intézményben töltendő ideje minimum 12 hét, két szakterület esetén törekedni kell a szakterületek közti arányos elosztásra. A gyakorlat közoktatási vagy felnőttképzési intézményben, az Egyetem gyakorlóiskoláiban és partneriskoláiban teljesíthető. Irányelv, hogy a hallgató egyéni fejlesztési terve alapján készített, azt lefedő tevékenységi háló legalább 75%-a partneriskolában gyakorlatvezető mentor vezetésével valósuljon meg.

(4) Az egyéni (összefüggő szakmai) gyakorlat során a hallgató a gyakorlatvezető mentor és a gyakorlatvezető oktatók (tanárképző szakemberek) felügyelete mellett elkészíti a – tanulók megismerése terén végzett munkáját, tanári gyakorlatának eredményességét adatokkal alátámasztó, a saját gyakorlati fejlődését dokumentáló – portfóliót, amely a szakdolgozat részét és a tanári képesítő vizsga tárgyát képezi. A gyakorlat során minden hallgatónak kötelezően rész kell vennie valamilyen formában speciális nevelési igényű (SNI) tanulóval való foglalkozáson. A hallgató az intézményben folytatott egyéni (összefüggő szakmai) gyakorlat kapott/vállalt feladatait megoldja, dokumentálja, (ön)reflektív értelmezi, elemzi, értékeli. A hallgató az egyéni (összefüggő szakmai) gyakorlatot kísérő

---

¹³ A módosítást a Szenátus 2010. december 16.-i ülése fogadta el.

¹⁴ A módosítást a Szenátus 2011. június 23-ai ülésén fogadta el. Hatályos: 2011. június 23. napjától.

¹⁵ A módosítást a Szenátus 2018. június 21-ei ülésén fogadta el. Hatályos: 2018. június 22. napjától.

¹⁶ A módosítást a Szenátus a 2010. december 16.-i ülésén fogadta el.

¹⁷ A módosítást a Szenátus 2014. december 18-ai ülésén fogadta el. Hatályos: 2015. február 01. napjától.

szeminárium kapott/vállalt feladatait teljesíti, a felmerülő problémákra megoldásokat keres, ezeket dokumentálja, (ön)reflektív értelmezi, elemzi, értékeli.

(5)^{18 19} Az egyéni (összefüggő szakmai) gyakorlat minősítése az alábbi teljesítéshez kapcsolódó (egyenlő súllyal szereplő) rész-érdemjegyek összesített, átlagolt, kerekített érdemjegye:

- a) az intézmény valamennyi tevékenységterületéhez kapcsolódó hospitálás, és annak dokumentálása, elemzése,
- b) az első szakképzettséghez kapcsolt tanítási/tanulásegítési feladatok elvégzése, dokumentálása, (ön)reflektív elemzése,
- c) a második szakképzettséghez kapcsolt tanítási/tanulásegítési feladatok elvégzése, dokumentálása, elemzése.
- d) a tanítási órán kívüli iskolai feladatok ellátása, dokumentálása, (ön)reflektív elemzése,
- e) a kísérő szemináriumok feladatainak teljesítése.

Az a)-d) pontban foglaltak teljesítésének értékelője a gyakorlatvezető mentor, az e) pont értékelői a gyakorlatvezető oktatók (a kísérő szemináriumok oktatói). Az egyéni (összefüggő szakmai) gyakorlat értékeléséhez a kari ütemtervben meghatározott határidőig meg kell küldeni a köznevelési intézményből a TK kari koordinátorának az értékelésről kiállított jegyzőkönyvet, annak érdekében, hogy az érdemjegyet a TR rendszeren keresztül rögzíthesse.

14. §²⁰ (1) Az általános (pedagógiai) gyakorlathoz tartozó kurzusokra – a szabályzat 42. §-ban foglalt általános szabályok szerint – a hallgató a tárgy- és kurzusfelvételi időszakban a TR-en keresztül jelentkezik.

(2)^{21 22} A csoportos (tanítási) gyakorlat, valamint az egyéni (összefüggő szakmai) gyakorlat kurzusainak felvételi szándékát a hallgató – oktatásszervezési okokból – köteles a tényleges kurzusfelvétel félévét megelőző félév szorgalmi időszakának végéig a kari TK-koordinátornak a kari ütemezésben jelölt időben és módon jelezni. A tényleges kurzusfelvételre (azaz a kurzusfelvételi szándék megerősítésére) a csoportos (tanítási) gyakorlati kurzusok meghirdetésének félévében, illetve az egyéni (összefüggő szakmai) gyakorlat esetében a képzés utolsó félévében a tárgy- és kurzusfelvételi időszakban a TR-en keresztül kerül sor. A hallgató a gyakorlólhelyen a szorgalmi időszak kezdetétől számított két héten belül köteles megjelenni, s egyeztetni a gyakorlat teljesítésének időszakát. Indokolt késés esetén a kari TK-koordinátor értesíti az iskolát. Amennyiben a hallgató a jelentkezési határidőt elmulasztja, vagy a rögzített időpontban a gyakorlatot nem kezdi meg, két hét igazolatlan késés után a kurzus nem teljesítettnek minősül.

(3)^{23 24} Az adott hallgató csoportos (tanítási) gyakorlatra, valamint egyéni (összefüggő szakmai) gyakorlatra történő beosztásáról és értesítéséről a TK kari koordinátora gondoskodik. Az előjelentkezéssel egyidejűleg a hallgató az egyéni (összefüggő szakmai) gyakorlat helyszínére vonatkozóan egyedi kérelmet nyújthat be a hallgató alapkarának Kari Tanulmányi Bizottságához. A Kari Tanulmányi Bizottság a döntéséről értesíti a hallgatót és a kari TK koordinátort.

Abszolutórium

15. §²⁵ A szabályzat 58. §-ában meghatározottól eltérően a tanári mesterszakon a végbizonyítvány (abszolutórium) megszerzése tanúsítja a választott szakképzettségenként letett szakterületi zárószigorlat, a tantervben előírt vizsgák eredményes letételét és – a nyelvvizsga és a szakdolgozat

¹⁸ A módosítást a Szenátus 2015. december 17-ei ülésén fogadta el. Hatályba lépett 2015. december 18. napján.

¹⁹ A módosítást a Szenátus 2016. június 23-ai ülésén fogadta el. Hatályos: 2016. június 24. napjától.

²⁰ Az (1) és (2) bekezdés módosítását a Szenátus 2015. december 17-ei ülésén fogadta el. Hatályba lépett 2015. december 18. napján.

²¹ A módosítást a Szenátus 2010. december 16.-i ülésén fogadta el.

²² A módosítást a Szenátus 2011. június 23-ai ülésén fogadta el. Hatályos: 2011. június 23. napjától.

²³ A módosítást a Szenátus 2010. december 16.-i ülésén fogadta el.

²⁴ A módosítást a Szenátus 2015. június 25-ei ülésén fogadta el. Hatályos: 2015. augusztus 15. napjától.

²⁵ A módosítást a Szenátus 2016. november 3-ai ülésén fogadta el. Hatályos 2016. november 4. napjától.

kivételével – más tanulmányi követelmények teljesítését; a képzési és kimeneti követelményekben előírt kreditpontok megszerzését. A végbizonyítványt az alapkar tanulmányi osztálya állítja ki.

Szakedolgozat

16. § (1) A szabályzat 59-60. §-ban foglaltakon kívül, illetve a jelen mellékeltben foglalt eltérésekkel, a tanári szakdolgozatra az alábbi sajátos rendelkezések vonatkoznak. A tanári szakdolgozat az alábbi két összetevőből áll:

- a) az iskolai gyakorlatok, valamint a kísérő szemináriumok tapasztalatainak a rendszeres összegzése (**portfólió**),
- b) e tapasztalatoknak vagy a szaktárgy egy részterülete tanításának valamely szakpedagógiai, illetve általános neveléstudományi szempont szerinti, tudományos alaposságú bemutatása, elemzése, értékelése vagy tanításához szükséges segédlet készítése (**tanulmány**).

(2) A képzési és kimeneti követelményekben meghatározott esetekben a hallgatónak csak portfóliót kell készítenie. Amennyiben a hallgatónak csak portfóliót kell készítenie, a jelen mellékletben a szakdolgozat-készítéssel kapcsolatosan megállapított rendelkezéseket értelemszerűen a portfólióra is alkalmazni kell.

17. § (1) A tanári szakdolgozat egyik elemének, vagyis a portfóliónak a tanári mesterszak során végzett gyakorlati tevékenységek értékelésében kiemelkedő szerepe van. Lehetőséget teremt a hallgató szakmai fejlődésének megismerésére, és munkájának értékelésére. Elkészítése a képzési idő utolsó szemeszterében kötelező, értékelése a záróvizsga részét képezi.

(2)²⁶ A **tanári szakdolgozati portfólió** a hallgató tanári kompetenciáit bemutató, illusztráló dokumentum, amely tükrözi az egyéni kompetencia-fejlesztési terv alapján kialakuló, személyenként változó szakmai különbségeket. Azonos kritériumok alapján készülő, mégis egyedi dokumentumokat, önreflexiókat, speciális kompetenciákat megjelenítő anyagokat tartalmaz, különös tekintettel a tanári kompetenciák fejlődését bemutató dokumentumokra.

(3) A portfólió fajtái:

- a) **Munkaportfólió:** az alapképzés és a mesterszak alatt készített valamennyi dokumentum (beleértve a kísérőszemináriumok anyagait is), amelyek a tanárrá válás folyamatát mutatják be. Beletartozik a pályaaorientációs (10 kredit) alapozás is.
- b) **Értékelési portfólió:** a jelölt és a kísérőszemináriumokat vezető oktatók/tanárok válogatják közösen a dokumentumokat, szemléltető anyagokat stb., amelyek leginkább tükrözik a jelölt fejlődését. A dokumentumok mennyisége a szakdolgozat terjedelmét nem haladhatja meg. A záróvizsgára a jelölt prezentációt készít, amelyet a záróvizsgán bemutat és megvéd.

(4)²⁷ A portfólió tartalma legalább 5 dokumentum (2 kötelező, 3 szabadon választott). A kötelező dokumentumok tartalmát és típusát a kísérőszeminárium(ok) vezetője/vezetői dönti(k) el. Terjedelme a szakdolgozati tanulmányét nem haladhatja meg. Nem fogadható el, azaz elégtelenre értékelendő a szakdolgozati portfólió, ha terjedelme nem éri el a minimum 50.000 karaktert, ha abban több mint 20 nyelvi hiba, illetve értelemzavaró helyesírási hiba van, ha az alapvető részek bármelyike hiányzik.

(5) A portfóliót, mint a tanári szakdolgozat egyik összetevőjét – a hallgatók számára is ismert bírálati szempontok szerint – a témavezető és az opponens írásban véleményezi, javaslatot tesz az érdemjegyre, majd a bemutatást a záróvizsga bizottság is érdemjeggyel értékeli.

18. § (1) A tanári szakdolgozat másik elemének, vagyis a tanulmánynak tükröznie kell, hogy a hallgató a szakmai témát szakmódszertani, neveléstudományi és pszichológiai ismereteire támaszkodva az alap-

---

²⁶ A módosítást a Szenátus 2010. december 16.-i ülésén fogadta el.

²⁷ A negyedik mondatot beépítette a Szenátus 2010. február 18-ai ülésén elfogadott módosítás. Hatályos: 2010. február 18. napjától.

és középfokú oktatás szintjein, illetve a szakképzés vagy a felnőttoktatás céljainak megfelelően képes feldolgozni.

(2) A tanulmány terjedelme minimum 50.000 és maximum 80.000 karakter szóköz nélkül, amelybe nem számít bele a tartalomjegyzék, a jegyzetek, a bibliográfia. Illusztráció értékű ábrákat, táblázatokat a mellékletben kell csatolni a megadott terjedelmen felül. A szakdolgozati tanulmány formai követelményeit a honlapon közzétett hallgatói útmutató tartalmazza.

19. § (1) A tanári mesterszakon két tanári szakképzettség esetén is egy szakdolgozatot kell készíteni.

(2) Szakdolgozati témákat a szakmódszertanosok és a pedagógikum oktatói hirdetnek. Szakdolgozati témavezető adjunktusnál alacsonyabb munkakörben foglalkoztatott oktató vagy külső szakember csak szakfelelősi vagy szakképzettség felelősi engedéllyel lehet. A szakdolgozati témákat és témavezetőket karonként a TK kari koordinátora gyűjti össze és terjeszti a TK elé, amely egy tanév időtartamra hagyja jóvá azokat. A TK által jóváhagyott témaköröket az egyetemi és a kari honlapon is közzé kell tenni.

(3) A hallgató joga és kötelessége, hogy a képzése utolsó félévében – a kari ütemezésben megadott időszakban – szakdolgozatának témáját a kar által rendelkezésre bocsátott formanyomtatványon megválassza.

(4) A szakdolgozat leadását követően a választott témának megfelelő intézet/tanszék vezetője kijelöli a szakdolgozat bírálóját is.

20. §²⁸ (1) A tanári szakdolgozatot (annak két összetevőjét: a tanulmányt és a portfóliót) legkésőbb a záróvizsga előtt 30 nappal kell leadni a tanulmányi osztályra elektronikusan, továbbá kettő bekötött példányban. A pontos időpontot félévenként a kari tanács határozza meg, és teszi közzé. A témavezető legfeljebb egy hét haladékot engedélyezhet a szabályzat 59. § (10) bekezdésében foglaltak szerint. Aki a módosított határidőig sem adja le szakdolgozatát, csak a következő záróvizsga-időszakban bocsátható záróvizsgára.

(2) A tanári szakdolgozatot – miután a tanulmányi osztálytól megkapta – a TK kari koordinátor haladéktalanul továbbítja a témavezetőnek és a kijelölt bírálóknak.

(3) A tanári szakdolgozatot (azaz annak két összetevőjét: a portfóliót és a tanulmányt) a témavezető és a bíráló írásban értékeli, javaslatot tesz az érdemjegyre, továbbá a dolgozat témájához, az adott tudományterülethez illeszkedő két kérdést fogalmaz meg, megjelölve a kérdések megválaszolását segítő szakirodalmat is. A témavezető és a bíráló a kérdéseket és az értékelést a záróvizsga előtt legalább 10 nappal elektronikus formában megküldi a hallgatónak.

(4)²⁹ A szakdolgozat érdemjegyét a tanulmányt és a portfóliót értékelő témavezetők és bírálók által javasolt négy érdemjegy kettő tizedes jegyig kerekített számtani átlaga adja.

(5) Amennyiben a hallgató tanulmányt nem ír, csak portfóliót ad le, a szakdolgozat érdemjegye a javasolt kettő érdemjegy kettő tizedes jegyig kerekített számtani átlaga.

(6) Amennyiben a szakdolgozat értékelésében az egyik részjegy elégtelen, és ezt egy harmadik értékelő is megerősíti, a tanári szakdolgozat nem fogadható el, a jelölt nem bocsátható tanári záróvizsgára. Ebben az esetben a tanárjelöltnek a tanári szakdolgozat elégtelenre minősített elemét kell újraírnia.

---

²⁸ A módosítást a Szenátus 2018. június 21-ei ülésén fogadta el. Hatályos: 2018. június 22. napjától.

²⁹ Az első három mondatot Beépítette a Szenátus 2010. február 18-ai ülésén elfogadott módosítás. Hatályos: 2010. február 18. napjától.

20/A. §³⁰ (1) A tanárjelölt megválaszthatja, hogy melyik szakképzettségéhez kötődően írja a 16. § (1) bekezdése szerinti tanári szakdolgozatát.

(2) A szakdolgozati tanulmány és a portfólió nem kell, hogy ugyanazon szakképzettséghez kötődjék. A szakdolgozat tanulmány és portfólió részét külön dokumentumban (nyomtatott forma esetében külön kötve) kell leadni az anyakar tanulmányi osztályán.

(3) Idegen nyelvi szakképzettség esetében a szakdolgozati tanulmány és a portfólió nyelvről a hallgató a témavezetővel a témabejelentés előtt írásban köteles megállapodni. E megállapodást a témabejelentő űrlapon kell rögzíteni. A hallgatónak a portfólió elemző, reflektív részeit magyarul kell készítenie akkor is, ha a portfólió idegen nyelvű dokumentumokat is tartalmaz. A témavezetőnek és a bírálónak a szakdolgozatról magyar nyelvű bírálatot kell írnia, s a kérdéseket magyar nyelven is fel kell tennie.

Tanári záróvizsga

21. § (1) A hallgató tanulmányait a tanári mesterképzésben is záróvizsgával fejezi be. A záróvizsgára vonatkozó, a szabályzat 61-62. §-ban foglalt rendelkezésektől eltérő sajátos, kiegészítő rendelkezéseket jelen melléklet tartalmazza.

(2) A tanári záróvizsgára bocsátás feltételei:

- a) a végbizonyítvány megszerzése,
- b) a benyújtott (és írásban elbírált) szakdolgozat.

(3)³¹ A tanári záróvizsga a tanári mesterképzést lezáró komplex vizsga, amelyhez kreditérték nem járul. A tanári záróvizsga az alábbi két részből áll:

- a) a tanári szakdolgozat bemutatásából és védéséből,
- b) komplex szóbeli vizsgából.

A tanári záróvizsga nyelve magyar, de a hallgatónak lehetősége van arra, hogy az idegen nyelven megírt tanári szakdolgozatát ugyanazon az idegen nyelven mutassa be és védje meg. Ezt az igényét a záróvizsgára történő jelentkezéssel egyidőben jeleznie kell.

(4) A tanári záróvizsga első része a tanári szakdolgozat bemutatása és védése, amely az előzetesen a hallgatónak megadott kérdésekre adott válaszok szisztematikus kifejtéséből, a szakdolgozati bírálathoz kapcsolódó észrevételek, kiegészítések megfogalmazásából és a szakdolgozat bemutatásából áll.

(5) A komplex szóbeli vizsga a tanári záróvizsga második része, amelyben a hallgató tanúsítja, hogy képes a képzés különböző területein elsajátított tudás integrálására, a szaktárgyi-diszciplináris tudás iskolai gyakorlatban való alkalmazására, alkotó módon történő felhasználására. Az egyes komplex tételeknél a vonatkozó szakirodalom, a saját tanulási tapasztalatok témához illeszkedő, rendszerezett feldolgozására és az iskolai gyakorlatok – általános (pedagógiai) gyakorlatok, csoportos (tanítási) gyakorlat(ok), egyéni (összefüggő szakmai) gyakorlat – tapasztalatainak strukturált elemzésére kerül sor. A tanárjelölt felhasználhatja a komplex tételhez kapcsolódó mondanivalójának alátámasztására az iskolai gyakorlatok során elkészített saját dokumentumait is.

(6) A képzési és kimeneti követelményekben meghatározott előképzettséggel rendelkező hallgatóknak az adott szakterülethez tartozó tanítási gyakorlatról kell portfóliót készíteniük, és azt a tanári záróvizsga keretében bemutatniuk és megvédeniük. A szakdolgozat tanulmány része, valamint a komplex szóbeli vizsgarész ezen hallgatók esetében nem követelmény.

---

³⁰ A 20/A. §-t beépítette a Szenátus 2011. november 10-ei ülésén elfogadott módosítás. Hatályos: 2011. november 10. napjától.

³¹ A módosítást a Szenátus 2018. június 21-ei ülésén fogadta el. Hatályos: 2018. június 22. napjától.

22. § (1) A záróvizsga követelményeit (témakörök, kötelező szakirodalom) a TK határozza meg, és a vizsgát megelőzően legalább 3 hónappal az Egyetem honlapján és a karon szokásos módon közzé kell tenni.

(2) A záróvizsga-időszakok beosztását tanévenként a kari tanács határozza meg, és teszi közzé a szabályzat 34. § (4) bekezdésében meghatározott formában.

(3) A záróvizsgára a tanulmányi osztályon a kari honlapról letölthető nyomtatvány leadásával, a kari ütemezésben szereplő időpontig az jelentkezhetsz, aki végbizonyítványát a tanév időbeosztásában megjelölt határidőig, legkésőbb a záróvizsga kezdetéig várhatóan megszerzi vagy megszerezte.

(4)³² A záróvizsgát záróvizsga-bizottság előtt kell tenni. A záróvizsga-bizottság legalább 3 tagú, elnökét és a bizottság külső tagját kari javaslat alapján a TK elnöke kéri fel, és bízza meg. Az elnökön kívül – aki a tanárképzés pedagógia-pszichológiai eleme valamely tantárgyának vagy a szakmódszertannak legalább adjunktusi beosztásban foglalkoztatott oktatója, vagy a neveléstudományok tudományterületen tudományos fokozatot szerzett, s legalább adjunktusi beosztásban foglalkoztatott oktató – a tagok a szakdiszciplínák, a szakmódszertanok, valamint a gyakorlóiskolák, illetve a partneriskolák gyakorlatvezető mentorainak képviselői, továbbá tag lehet a jelölt témavezetője és a bíráló is. Utóbbiakat a karok delegálják a bizottságokba.

(5) A sikertelen záróvizsga, illetve záróvizsgarész legkorábban a következő záróvizsga-időszakban ismételhető, a szabályzat 61.§ (4) és (8) bekezdései, valamint a 62.§ (5) bekezdésben foglaltak szerint.

23. § (1) ³³A tanári záróvizsga összesített érdemjegyet az alábbi rész-érdemjegyek kerekítés nélküli átlaga adja (két tizedes jegy megadásával, az egyes részek egyenlő súllyal történő figyelembe vételével):

- a) a tanári szakdolgozat érdemjegye (értékelője a témavezető és az opponens);
- b) a tanári szakdolgozat (a portfólió és a tanulmány) bemutatására és védésére kapott érdemjegy (értékelője a záróvizsga-bizottság);
- c) a tanári záróvizsga komplex szóbeli vizsgarészére adott érdemjegy (értékelője a záróvizsga-bizottság);
- d) csoportos (tanítási) gyakorlat(ok) érdemjegye (értékelője a gyakorlatvezető tanár),
- e) a tanári mesterképzés utolsó félévében végzett egyéni (összefüggő szakmai) gyakorlat érdemjegye (értékelője a gyakorlatvezető mentor és a gyakorlatvezető oktatók (a kísérő szemináriumok oktatói).

(2) Amennyiben az (1) bekezdésben b-c) pontjaiban írt érdemjegyek közül bármelyik elégtelen, akkor a tanári záróvizsga is elégtelen. Az ismételt tanári záróvizsga során kizárólag az elégtelennel minősített összetevőt kell megismételni.

(3) Amennyiben az adott hallgató ajánlott tanterve a képzési és kimeneti követelményekben meghatározottak alapján nem tartalmazza az (1) bekezdésben írt követelmények valamelyikét, akkor az adott pont figyelmen kívül hagyásával, a fennmaradó követelményekre kapott érdemjegyek átlagából kell a tanári záróvizsga értékelését a fenti módon kiszámítani.

(4) Két tanári szakképzettség megszerzésére irányuló képzés esetén – az (1) bekezdés d) pontjában – szakképzettségenként külön érdemjegyet kap a hallgató a csoportos (tanítási) gyakorlatokra. A tanári záróvizsga eredmény kiszámításához a két érdemjegy (kerekítés nélküli) átlagát kell figyelembe venni.

Oklevél

24. § A tanári mesterszakon az oklevél minősítését a szakterületi zárószigorlat(ok) és a záróvizsga kettő tizedes jegyig kerekített átlaga adja.

---

³² A módosítást a Szenátus 2012. szeptember 27-ei ülésén fogadta el.

³³ A módosítást a Szenátus 2010. december 16-i ülésén fogadta el.

Az egészségügyi tanár mesterképzési szakra vonatkozó külön rendelkezések³⁴

25. § (1) Az egészségügyi tanár mesterképzési szakon nem kell alkalmazni a 8. §-ban foglalt rendelkezéseket.

(2) A 12. § (1) bekezdésében foglalt csoportos tanítási gyakorlat az egészségügyi tanár mesterképzési szakon egyetlen megszerezhető szakképzettséghez kapcsolódik, időtartama 45 óra.

(3) Az egészségügyi tanár mesterképzési szak esetén az egyéni (összefüggő szakmai) gyakorlat két féléves, melyet a képzés mintatanterv szerinti 3. és 4. félévében teljesít a hallgató. Az egészségügyi szakoktató képesítéssel rendelkezők számára a gyakorlat egy félév, melyet a mintatanterv szerinti 4. félévben teljesít a hallgató. A pedagógus munkakörben szerzett köznevelési munkatapasztalattal rendelkező hallgatók számára a gyakorlat ideje egy félév; esetükben a gyakorlat egy félévének az elismerése a képzés megkezdésekor kezdeményezett kreditelismertetési eljárás alapján történik.

(4) Az egyéni (összefüggő szakmai) gyakorlatra történő jelentkezést és kurzusfelvételt szabályozó, a 14. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezéseket az egészségügyi tanár mesterképzési szak esetében azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a kurzusfelvételre a képzés mintatanterv szerinti 3. és 4. félévének tárgy- és kurzusfelvételi időszakában, illetve egészségügyi szakoktató képesítéssel rendelkezők esetében a képzés mintatanterv szerinti 4. félévének tárgy- és kurzusfelvételi időszakában kerül sor.

(5) Összhangban a 16. § (2) bekezdésében foglaltakkal, a képzési és kimeneti követelményekben foglalt előírásoknak megfelelően az egészségügyi tanár mesterképzési szakon a tanári szakdolgozat keretében kizárólag portfóliót kell készíteni, ezért értelemszerűen nem kell alkalmazni a 18-20. §-ok tanulmányra vonatkozó részeit.

Az osztatlan tanárszakokra vonatkozó sajátos rendelkezések

2018.06.22-től hatályos változata

12. számú melléklet

AZ OSZTATLAN TANÁRSZAKOKRA VONATKOZÓ SAJÁTOS RENDELKEZÉSEK³⁵

1. §³⁶ A felsőoktatásba 2013 szeptemberétől belépő hallgatók esetében tanári szakképzettség a tanárképzés rendszeréről, a szakosodási rendjéről és a tanárszakok jegyzékéről szóló 283/2012. (X. 4.) Kormányrendelet 3. § (1) bekezdésében meghatározott szakképzettségi elemek követelményeinek, valamint a tanári felkészítés közös követelményeiről és az egyes tanárszakok képzési és kimeneti követelményeiről szóló 8/2013. (I. 30.) EMMI rendeletben meghatározott követelmények teljesítésével szerorzhető. A jelen mellékletben nem szabályozott kérdésekben a szabályzat rendelkezései változatlan tartalommal érvényesek.

Alapfogalmak és speciális eljárási szabályok

2. §³⁷ (1) Osztatlan tanárszak: a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 3. mellékletében meghatározott alkalmazási feltételeknek megfelelően az iskolai nevelés-oktatás, valamint az iskolai nevelés-oktatás szakképesítés megszerzésére felkészítő szakaszainak az 5-12., illetve 5-13. évfolyamain – általános iskolai tanári szakképzettség esetében az iskolai nevelés-oktatás 5-8. évfolyamain, továbbá

³⁴ Beépítette a Szenátus 2017. június 22-ei ülésén elfogadott módosítás. Hatályos: 2017. június 23. napjától.

³⁵ Beépítette a Szenátus 2013. június 20-ai ülésén elfogadott módosítás. Hatályos: 2013. június 20. napjától.

³⁶ A módosítást a Szenátus 2017. június 22-ei ülésén fogadta el. Hatályos 2017. június 23. napjától.

³⁷ A módosítást a Szenátus 2013. december 19-ei ülésén fogadta el. Hatályos: 2013. december 19. napjától.

az iskolai nevelés-oktatás szakképesítés megszerzésére felkészítő 9-11. évfolyamain – a Nemzeti alaptanterven alapuló kerettantervek szerinti szaktárgyi rendszer, továbbá az Országos Képzési Jegyzékben meghatározott szakképzési évfolyamokon, a felnőttoktatásban az adott szaknak megfeleltethető tantárgyak tanítási, valamint az iskola pedagógiai feladatainak végzésére felkészítő szak. Az osztatlan tanárszakok három csoportra, közismereti tanárszakokra, szakmai tanárszakokra, valamint művészeti tanárszakokra oszthatók.

(2) Közismereti tanárszak: olyan osztatlan tanárszak, amely az iskolai nevelés-oktatás szakaszában, a szakrendszerű oktatásban tanári munkakör betöltésére készít fel.

(3) Szakmai tanárszak: olyan osztatlan tanárszak, amely az iskolai nevelés-oktatás szakképesítés megszerzésére felkészítő szakaszában, illetve az Országos Képzési Jegyzékben meghatározott szakképzési évfolyamokon, a felnőttoktatásban több szakmai elméleti tantárgy oktatására készít fel.

(4) Művészeti tanárszak: olyan osztatlan tanárszak, amely a művészeti területen alapfokú művészeti iskolában, művészeti szakközépiskolában, szakiskolában - a zenetanárt az alapfokú művészeti iskolában, szakiskolában, a zeneművésztanárt az alap- és középfokú művészeti oktatásban - a művészeti tantárgyaknak megfelelő tanári munkakör betöltésére készíti fel.

3. § (1) A tanári szakképzettség elemei:

- a) a tanárszak szerinti szakterületi (szaktudományos, művészeti) tudás, valamint
- b) a tanári munkához szükséges
  - ba) pedagógiai, pszichológiai elméleti és gyakorlati,
  - bb) szak módszertani (diszciplináris és interdiszciplináris tantárgy-pedagógiai) tudás, készség, képesség, és
  - bc) a képzéssel párhuzamosan megszerzett pedagógiai, pszichológiai és tanítási gyakorlat, továbbá
- c) a köznevelési intézményben, felnőttképzést folytató intézményben teljesített összefüggő egyéni iskolai gyakorlat.

(2) Az (1) bekezdés b) és c) pontja együtt jelenti a tanári felkészítést.

(3) A szakterületi tudás csak a tanári felkészítés követelményeinek teljesítésével eredményez tanári szakképzettséget. A tanári felkészítés az osztatlan tanárképzésben közös követelményekre épül.

(4)^{38 39} A tanári szakképzettség részét képezik a nappali munkarendű képzésekben az anyanyelvi ismeretek is, melyek kritérium jellegű követelményként magukban foglalják az anyanyelvi (gyakorlati kommunikációs, beszédtechnikai, retorikai, helyesírási) készségek fejlesztését és a nyelvi attitűdöt alakító, értelmező ismereteket. Az anyanyelvi ismeretek kurzusait az ajánlott tanterv szerint, de legkésőbb a közös képzési szakasz végéig kell teljesíteni.

4. §⁴⁰ (1) Ha a közismereti tanárszakon középiskolai és általános iskolai tanár szakképzettség is szerzhető, a hallgató a közös képzési szakasz követelményeinek teljesítésekor választhat, hogy általános iskolai tanári szakképzettséget vagy középiskolai tanári szakképzettséget szerez.

(2)⁴¹ Az érintett Kar az általános iskolai vagy középiskolai tanári szakképzettséghez vezető képzést nem köteles indítani, ha azon a jelentkezők száma szakonként nem éri el az 5 főt.

---

³⁸ A módosítást a Szenátus 2013. december 19-ei ülésén fogadta el. Hatályos: 2013. december 19. napjától.

³⁹ A módosítást a Szenátus 2017. június 22-ei ülésén fogadta el. Hatályos 2017. június 23. napjától.

⁴⁰ A módosítást a Szenátus 2013. december 19-ei ülésén fogadta el. Hatályos: 2013. december 19. napjától.

⁴¹ A módosítást a Szenátus 2015. december 17-ei ülésén fogadta el. Hatályba lépett 2015. december 18. napján.

(3)⁴²³ A kérelmet azon félév szorgalmi időszaka utolsó napjáig kell benyújtani, amikor a hallgató a közös képzési szakasz követelményeit várhatóan teljesíti. A vizsgaidőszak végén a Tanulmányi Osztályok ellenőrzik, hogy a hallgató valóban teljesítette-e a közös képzési szakasz követelményeit és megkezdheti-e az önálló képzési szakaszt. A választott, általános iskolai tanári szakképzettség vagy középiskolai tanári szakképzettség megszerzésére irányuló képzés az ajánlott tantervben meghatározott 180 kreditből 150 kredit teljesítését követő félévben kezdhető el. A tanárszak szerinti szakterületi tudásból szakonként minimum 65 - 65 kredit, a pedagógiai, pszichológiai tudásból minimum 20 kredit teljesítendő. A Karok az önálló képzési szakasz kurzusait az ajánlott tanterv szerint hirdetik meg. Azok a hallgatók, akiknek mintatantervük (ajánlott tantervük) alapján alapvizsgát kell teljesíteniük és azt nem teljesítik, a jelen § szerinti szakképzettség-választásban nem vehetnek részt.

(4) Adott közismereti tanárszakra történő szakváltás vagy intézményváltás során a közös képzési szakaszban összegyűjtött krediteket teljesítettnek kell tekinteni.

(5) A kérelemről a TB a beérkezésétől számított 15 napon belül, a kapacitások figyelembevételével hoz döntést.

(6) A döntéssel szemben a hallgató a döntésről való tudomásszerzéstől számított 15 napon belül jogorvoslati kérelmet nyújthat be a Másodfokú Tanulmányi Bizottsághoz. A Másodfokú Tanulmányi Bizottság a jogorvoslati kérelmet annak beérkezésétől számított 15 napon belül elbírálja.

5. §⁴⁴ (1) Kétszagos képzésben a hallgató kérelmére a második félév végéig lehetőséget kell adni a szakpár egyik tanárszakjának egyszeri megváltoztatására.

(2) A szakváltoztatás iránt a hallgató a tanulmányai második félévének utolsó vizsganapjáig nyújthat be indokolt kérelmet az illetékes TB-nek. A kérelemhez csatolni kell a szaktanszék befogadó nyilatkozatát.

A kérelemről a TB a beérkezésétől számított 15 napon belül, a kapacitások figyelembevételével hoz döntést. A TB megvizsgálja, hogy a hallgató az újonnan választott szak bemeneti követelményeit teljesítette-e (kötelező emelt szintű érettségi, gyakorlati vizsga), ezek hiánya esetén a hallgatót kötelezheti a feltételek teljesítésére, és a hallgató ebben az esetben csak a feltételek teljesítése után kezdheti meg tanulmányait az új szakján.

(4) A döntéssel szemben a hallgató a döntésről való tudomásszerzéstől számított 15 napon belül jogorvoslati kérelmet nyújthat be a Másodfokú Tanulmányi Bizottsághoz. A Másodfokú Tanulmányi Bizottság a jogorvoslati kérelmet annak beérkezésétől számított 15 napon belül elbírálja.

(5) Helytadó döntés esetén a hallgató a döntést követő félévtől folytathatja tanulmányait az új szakján. Az adott szakon hiányzó krediteket a hallgatónak a közös képzési szakasz végéig kell megszereznie.

6. § (1) Amennyiben a hallgató az osztatlan tanárszakra a tanári szakképzettség szakterületi eleméből legalább 60 kreditet szerzett, átvételét kérheti az adott osztatlan tanárszak szakterülete szerinti alapképzési szakra.

(2) Az átvétel feltételeit az adott alapszakért felelős Kar Tanulmányi Bizottsága határozhatja meg.

(3) Az átvétel során egyedileg kell vizsgálni a kreditmegfelelést, a hallgató tanulmányainak elhúzódásáért kizárólag a hallgató visel felelősséget.

---

⁴² A módosítást a Szenátus 2015. december 17-ei ülésén fogadta el. Hatályba lépett 2015. december 18. napján.

⁴³ A módosítást a Szenátus 2018. június 21-ei ülésén fogadta el. Hatályos: 2018. június 22. napjától.

⁴⁴ A módosítást a Szenátus 2013. december 19-ei ülésén fogadta el. Hatályos: 2013. december 19. napjától.

(4)⁴⁵ A kérelemről a TB a beérkezésétől számított 15 napon belül, a kapacitások figyelembevételével hoz döntést. A TB megvizsgálja, hogy a hallgató az újonnan választott szak bemeneti követelményeit teljesítette-e (kötelező emelt szintű érettségi, gyakorlati vizsga), ezek hiánya esetén a hallgatót kötelezheti a feltételek teljesítésére, és a hallgató ebben az esetben csak a feltételek teljesítése után kezdheti meg tanulmányait az új szakján.

(5) A döntéssel szemben a hallgató a döntésről való tudomásszerzéstől számított 15 napon belül jogorvoslati kérelmet nyújthat be a Másodfokú Tanulmányi Bizottsághoz. A Másodfokú Tanulmányi Bizottság a jogorvoslati kérelmet annak beérkezésétől számított 15 napon belül elbírálja.

7. §⁴⁶ (1)⁴⁷ Az alapképzésre felvett hallgató átvételét kérheti az alapképzés szakterülete szerinti nappali munkarendű osztatlan tanárszakra.

(2) Az átvétel során az érintett osztatlan tanárszakokért felelős Karok Tanulmányi Bizottságai döntenek arról, hogy – közismereti tanárszak esetén – melyik tanárszakkal párosítva vehető fel a tanárszak és meddig, milyen feltételekkel kell a hiányzó krediteket összegyűjteni.

(3) Az átvételre két félév lezárását követően kerülhet sor.

(4) Az átvétel akkor engedélyezhető, ha a hallgató a félévente egy alkalommal megtartott alkalmassági vizsgán a kérelem beadásának félévében részt vesz, és azon megfelel.

(5) Az átvétel során egyedileg kell vizsgálni a kreditmegfelelést, a hallgató tanulmányainak elhúzódsáért kizárólag a hallgató visel felelősséget.

(6) A kérelemről a TB a beérkezésétől számított 15 napon belül, a kapacitások figyelembevételével hoz döntést. A TB megvizsgálja, hogy a hallgató az újonnan választott szak bemeneti követelményeit teljesítette-e (kötelező emelt szintű érettségi, gyakorlati vizsga), ezek hiánya esetén a hallgatót kötelezheti a feltételek teljesítésére, és a hallgató ebben az esetben csak a feltételek teljesítése után kezdheti meg tanulmányait az új szakján.

(7) A döntéssel szemben a hallgató a döntésről való tudomásszerzéstől számított 15 napon belül jogorvoslati kérelmet nyújthat be a Másodfokú Tanulmányi Bizottsághoz. A Másodfokú Tanulmányi Bizottság a jogorvoslati kérelmet annak beérkezésétől számított 15 napon belül elbírálja.

(8) Az átvétel engedélyezése esetén a hallgatónak a pedagógiai, pszichológiai ismereteket, illetve az alapképzésen nem teljesített, viszont az osztatlan tanárszakon előírt szakterületi ismereteket pótolnia kell, és – közismereti tanárszak esetén – csak a közös képzési szakasz teljesítése esetén kezdheti meg az önálló képzési szakaszt.

A tanterv és az ajánlott tanterv

8. § (1) Az osztatlan tanárszakhoz – a képzési és kimeneti követelményekben meghatározottak alapján – a hallgatók eltérő előképzettségének megfelelően több tanterv tartozik. A hallgatók előképzettségétől függően – az egyes tanári tantervekben meghatározott módon – az osztatlan tanárszak 3. § (1) bekezdésben feltüntetett elemei eltérő kreditszámmal teljesíthetőek.

(2)⁴⁸ A tantervet és a tanterv módosítását a 3. § (1) bekezdés a) pontja tekintetében az adott szakért felelős Kar kari tanácsa fogadja el, és a módosításról köteles tájékoztatni a Tanárképző Központot

---

⁴⁵ A módosítást a Szenátus 2013. december 19-ei ülésén fogadta el. Hatályos: 2013. december 19. napjától.

⁴⁶ A módosítást a Szenátus 2013. december 19-ei ülésén fogadta el. Hatályos: 2013. december 19. napjától.

⁴⁷ A módosítást a Szenátus 2017. június 22-ei ülésén fogadta el. Hatályos 2017. június 23. napjától.

⁴⁸ A módosítást a Szenátus 2016. november 3-ai ülésén fogadta el. Hatályos 2016. november 4. napjától.

(továbbiakban: TK). A 3. § (1) bekezdés b-c) pontjai tekintetében a tantervet és a tanterv módosításait az adott szakért felelős Kar kari tanácsa a TK javaslata alapján fogadja el.

(3) Ha egy képzésben több kar is érintett, a tantervvel és a tanterv módosításával kapcsolatos rendelkezéseket a kari tanácsi döntés előtt oktatási együttműködési megállapodásban kell rögzíteni.

A tantárgymeghirdetés rendje

9. §⁴⁹ (1) A tanárszakon a szabályzat 39. § (2) bekezdésében foglaltaktól eltérően a pedagógiai-pszichológiai elem tantárgyaihoz és a szakmai gyakorlatokhoz rendelt kurzusok meghirdetése a szakfelelősön kívül a képzés adott részének megszervezéséért felelős, a karon kijelölt személyek feladata is, akik a TK-nak tájékoztatási kötelezettséggel tartoznak.

(2)⁵⁰ A képzéssel párhuzamosan folyó csoportos pedagógiai gyakorlat, az önálló tanítási gyakorlat, a közösségi pedagógiai gyakorlat, valamint az összefüggő egyéni iskolai gyakorlat és a kísérő szemináriumok meghirdetéséért a TK kari koordinátora a felelős.

(3) A TK a tanári felkészítéshez tartozó kurzusterveket félévente ellenőrzi annak érdekében, hogy a hallgatók számára az Egyetem biztosítsa az osztatlan tanárszakok ajánlott tanterveinek megfelelő előrehaladás lehetőségét.

(4) A karok a TK által jóváhagyott kurzustervben szereplő, tantervileg szükséges tárgyakat kötelesek meghirdetni, de az oktató akadályoztatása, illetve a tervezettnél több vagy kevesebb bejelentkezett hallgató esetén az oktatók személyének és a kurzusok számának változtatása kari hatáskör.

A vizsgák rendje

10. §⁵¹ (1) Azoknak a hallgatóknak, akiknek az ajánlott tanterv szerint 50 kreditnél kevesebb kreditértékű összefüggő egyéni iskolai gyakorlatot kell teljesíteniük, a gyakorlat megkezdése előtt lehetőség szerint biztosítani kell a gyakorlati félévben még teljesítendő kurzusok tömbösített elvégzését, és vizsgaidőszakot megelőző vizsgákon való lezárását.

(2)^{52,53,54} Két osztatlan tanárszakon egyidejűleg folyó tanárképzésben a zárószigorlat mindkét tanárszakon kötelező. A szakmai zárószigorlat anyaga valamennyi szakképzettséghez kapcsolódóan komplex módon tartalmazza az adott szakterület teljes ismeretanyagát. A szakmai zárószigorlat(ok) az előírt kreditek megszerzése után, az összefüggő egyéni gyakorlatot megelőzően teendő(k) le. A szakmai zárószigorlat(ok) megszervezését az illetékes kar(ok) végzi(k), a zárószigorlati bizottságok összeállítása az adott szakintézetek/szaktanszékek feladata.

(3) A szakmai zárószigorlat minden rövid ciklusú levelező munkarendű képzésben résztvevő hallgató számára kötelező, kivéve a diszciplináris képzésre épülő tanárképzésben résztvevő hallgatókat, akik esetében a 8/2013. (I. 30.) EMMI rendelet 1. melléklet (A tanárképzés általános követelményei) 4.2.3. pontja alapján a képzés szakterületi eleme a korábbi tanulmányaik tanulmányi és vizsga követelményeinek teljesítése alapján teljesítettnek tekintendő.

---

⁴⁹ A módosítást a Szenátus 2013. december 19-ei ülésén fogadta el. Hatályos: 2013. december 19. napjától.

⁵⁰ A módosítást a Szenátus 2017. június 22-ei ülésén fogadta el. Hatályos 2017. június 23. napjától.

⁵¹ A módosítást a Szenátus 2018. június 21-ei ülésén fogadta el. Hatályos: 2018. június 22. napjától.

⁵² Beiktatta a Szenátus 2015. december 17-ei ülésén elfogadott módosítás. Hatályos 2015. december 18. napjától.

⁵³ A módosítást a Szenátus 2016. november 3-ai ülésén fogadta el. Hatályos 2016. november 4. napjától.

⁵⁴ A módosítást a Szenátus 2017. június 22-ei ülésén fogadta el. Hatályos 2017. június 23. napjától.

(4) A rövid ciklusú levelező munkarendű képzésekben a szakmai zárószigorlat része egy írásbeli dolgozat, melynek formai és tartalmi követelményeit az adott képzés szakterületi elemeit tartalmazó tantervében kell rögzíteni.

Iskolai gyakorlatok

11. §^{55 56} (1)⁵⁷ A szabályzat szakmai gyakorlatra vonatkozó 57. §-ban foglalt rendelkezései kiegészülnek a jelen mellékletben meghatározott speciális rendelkezésekkel. Az osztatlan tanárszakok gyakorlatainak szervezését a TK koordinálja, illetve felügyeli. Az iskolai gyakorlatokra vonatkozó tájékoztató anyagokat a TK köteles kidolgozni, és a TK honlapján közzétenni. Az iskolai gyakorlatok előírt formáit jelen § (2) bekezdése tartalmazza.

(2)⁵⁸⁵⁹⁶⁰ Az iskolai gyakorlatok magukban foglalják az általános tanári és az adott tanári szakképzettséghez, a tanári szerepkörökhöz kapcsolódó gyakorlati ismeretek szerzését, képességek, attitűdök megismerését, gyakorlását, a munkahely világával (iskolai élet, iskolavezetés, szülőkkal való kommunikáció, tanulókkal való egyéni foglalkozás, együttműködés) való ismerkedést, alpjártasság szerzését a tanítási, tanulási, nevelési folyamatok értékelésében, a szakmai fejlesztésekben. Az iskolai gyakorlatok formái:

a) csoportos (tanítási) gyakorlat: iskolában, gyakorlatvezető tanár irányításával, az adott szakképzettség területén végzett csoportos (tanítási) gyakorlat, nappali munkarendű képzésben szakképzettségenként 60 óra, amely magában foglalja a hospitálást, az óramegbeszéléseket, a gyakorlatvezető tanár és a hallgató társak által tartott órák/foglalkozások részfeladataiban való közreműködést, legalább 15 önállóan megtartott órát/foglalkozást (tervezés-előkészítés, óravezetés, egyéni és közös reflektálás-óraelemzés). A középiskolai szakképzettséget választó hallgató az egyik szakképzettség tanítási gyakorlatát lehetőleg az 5-8., a másikat pedig a 9-12. évfolyamon köteles elvégezni.

A levelező munkarendben a két féléves diszciplináris képzésre épülő tanárképzésben részt vevő hallgatók csoportos (tanítási) gyakorlata szakképzettségenként 30 óra, amely magában foglalja a hospitálást, az óramegbeszéléseket, a gyakorlatvezető tanár és a hallgató társak által tartott órák/foglalkozások részfeladataiban való közreműködést, legalább 15 önállóan megtartott órát/foglalkozást (tervezés-előkészítés, óravezetés, egyéni és közös reflektálás-óraelemzés). A hallgató a tanítási gyakorlatát a 9-12. évfolyamon köteles elvégezni.

A levelező munkarendben általános iskolai, középiskolai, vagy mesterfokozatú tanári szakképzettséget követően négy féléves újabb tanári szakképzettség megszerzésére irányuló tanárképzésben résztvevő hallgatók esetében az adott szakképzettség területén végzett csoportos (tanítási) gyakorlat 20 óra, amely magában foglalja a hospitálást, az óramegbeszéléseket, a gyakorlatvezető tanár és a hallgató társak által tartott órák/foglalkozások részfeladataiban való közreműködést, legalább 10 önállóan megtartott órát/foglalkozást (tervezés-előkészítés, óravezetés, egyéni és közös reflektálás-óraelemzés). A hallgató a tanítási gyakorlatát a képzés szerint az 5-8. vagy a 9-12. évfolyamon köteles elvégezni.

A levelező munkarendben az általános iskolai tanári szakképzettséget követően, ugyanazon a szakterületen a két féléves középiskolai tanári szakképzettség megszerzésére irányuló képzésben az adott szakképzettség területén végzett csoportos (tanítási) gyakorlat szakképzettségenként 20 óra, amely magában foglalja a hospitálást, az óramegbeszéléseket, a gyakorlatvezető tanár és a hallgató társak által tartott órák/foglalkozások részfeladataiban való közreműködést, legalább 10 önállóan megtartott órát/foglalkozást (tervezés-előkészítés, óravezetés, egyéni és közös reflektálás-óraelemzés). A hallgató a tanítási gyakorlatát a 9-12. évfolyamon köteles elvégezni.

---

⁵⁵ A módosítást a Szenátus 2013. december 19-ei ülésén fogadta el. Hatályos: 2013. december 19. napjától.

⁵⁶ A § számozásának módosítását a Szenátus 2016. június 23-ai ülésén fogadta el. Hatályos: 2016. június 24. napjától.

⁵⁷ A módosítást a Szenátus 2017. június 22-ei ülésén fogadta el. Hatályos 2017. június 23. napjától.

⁵⁸ A módosítást a Szenátus 2016. június 23-ai ülésén fogadta el. Hatályos: 2016. június 24. napjától.

⁵⁹

⁶⁰ A módosítást a Szenátus 2018. június 21-ei ülésén fogadta el. Hatályos: 2018. június 22. napjától.

Tanítói szakképzettségre épülő levelező munkarendű, négy és öt féléves általános iskolai tanári szakképzettség megszerzésére irányuló képzésben az adott szakképzettség területén végzett csoportos (tanítási) gyakorlat időtartama 20 óra, amely magában foglalja a hospitálást, az óramegbeszéléseket, a gyakorlatvezető tanár és a hallgató társak által tartott órák/foglalkozások részfeladataiban való közreműködést, legalább 10 önállóan megtartott órát/foglalkozást (tervezés-előkészítés, óravezetés, egyéni és közös reflektálás-óraelemzés). A hallgató a tanítási gyakorlatát az 5-8. évfolyamon köteles elvégezni.

A csoportos (tanítási) gyakorlat keretében végzett egyes tevékenységek megoszlását a tantárgyfelelős határozza meg. A csoportos (tanítási) gyakorlat megszervezése a TK kari koordinátor feladata. A gyakorlati szempontokat a gyakorlatra vonatkozó értékelőlapok tartalmazzák.

Az adott szakképzettség területén végzett csoportos (tanítási) gyakorlat ütemezését a vonatkozó tantervek rögzítik. A csoportos (tanítási) gyakorlatot a hallgatók a PTE gyakorlóiskoláiban, indokolt esetben a PTE partneriskoláiban teljesítik. A szakmai és művészeti tanárképzés kivételével külsős gyakorlatvezetőhöz a hallgató egyéni kérelem alapján, a szakképzettség-felelős engedélyező döntésével kerülhet.

Az előjelentkezéssel egyidejűleg a levelező tagozatos hallgató a csoportos (tanítási) gyakorlat helyszínére vonatkozóan egyedi kérelmet nyújthat be a szakképzettség-felelős által elbírálva és aláírva a TK koordinátorhoz. Az egyéni kérelmet a hallgató alapkarának Tanulmányi Bizottsága engedélyezheti. A szakképzettség-felelős döntése előtt egyeztet a kari koordinátorral a gyakorló iskolai helyek betöltöttségéről, majd a szakképzettség-felelős döntése alapján a TK kari koordinátor értesíti a hallgatót a csoportos (tanítási) gyakorlat helyszínére vonatkozóan.

A csoportos tanítási gyakorlat megkezdésének feltétele legalább kettő szakmódszertani tárgy teljesítése.

b) a **képzéssel párhuzamos közösségi pedagógiai gyakorlat** a nappali munkarendű képzések részeként szünidőben vagy szorgalmi idő alatt is teljesíthető közösségi szolgálat, mely egy adott tanulói korosztály tanórán kívüli, szabadidős tevékenységének (táboroztatás, szakkörök, érdeklődési körök stb.) szervezési, vezetési, programkészítési, közösségépítési területein nyújt tapasztalatokat;

c) az **összefüggő egyéni iskolai gyakorlat** a képzésben szerzett elméleti ismeretekre és gyakorlati tapasztalatokra épülő, gyakorlatvezető mentor és felsőoktatási tanárképző szakember folyamatos irányítása mellett köznevelési intézményben, felnőttképzést folytató intézményben végzett gyakorlat. Az iskola és benne a tanár komplex oktatási-nevelési feladatrendszerének elsajátítása, illetve az iskolát körülvevő társadalmi, jogszabályi környezet, valamint a köznevelési intézményrendszer megismerése. Területei: a szaktárgyak tanításával kapcsolatos tevékenységek; a szaktárgyak tanításán kívüli oktatási, nevelési alaptevékenységek; az iskola, mint szervezet és támogató rendszereinek megismerése.

(3)^{61 62}

(4)^{63 64} Az összefüggő egyéni iskolai gyakorlat megszervezése a TK kari koordinátor, koordinálása a TK feladata. Az összefüggő egyéni iskolai gyakorlat csak akkor kezdhető meg, ha a hallgató – az összefüggő egyéni iskolai gyakorlathoz kapcsolódó pedagógiai, pszichológiai, szakmódszertani feladatok kivételével – a tanári szakképzettség megszerzéséhez szükséges, a 3. § (1) bekezdése a)-b) pontja és a 10. § (2) bekezdése szerinti elemek tanulmányi és vizsgakövetelményeit eredményesen teljesítette.

---

⁶¹ A módosítást a Szenátus 2016. június 23-ai ülésén fogadta el. Hatályos: 2016. június 24. napjától.

⁶² Hatályon kívül helyezte a Szenátus 2017. június 22-ei ülésén elfogadott módosítás. Hatályon kívül 2017. június 23. napjától.

⁶³ A módosítást a Szenátus 2016. június 23-ai ülésén fogadta el. Hatályos: 2016. június 24. napjától.

⁶⁴ A módosítást a Szenátus 2016. november 3-ai ülésén fogadta el. Hatályos 2016. november 4. napjától.

(5)^{65 6667} Az összefüggő egyéni iskolai gyakorlat az Egyetem partnerintézményeiben, szükség esetén a gyakorlóiskolában, felnőttképzést folytató intézményben, egyéni kérelem alapján más köznevelési intézményben, megbízott gyakorlatvezető mentor és felsőoktatási tanárképző szakember folyamatos irányítása mellett végzett, összefüggő, a képzés utolsó két félévében folytatott egyéni szakmai gyakorlat. A szakképzettség-felelős által elbírált és aláírt egyéni kérelmet a TK koordinátorhoz az előjelentkezéssel egyidejűleg kell benyújtani, melyet a hallgató alapkarának Tanulmányi Bizottsága engedélyezhet.

Nappali munkarendű képzésben a gyakorlat időtartama 1 év, és a mindenkor köznevelési félévhez igazodik. A hallgató mindkét félévben mindkét szakjából gyakorol. Amennyiben az egyik szak általános iskolai, a másik középiskolai tanításra jogosítja fel a hallgatót, lehetőleg olyan köznevelési intézménybe kell beosztani, ahol mindkét korcsoport tanítására lehetősége van.

A gyakorlat magában foglalja a hospitálást, a tanári kompetenciák fejlesztési terve alapján megtervezett tevékenységi háló szerint, szakképzettségenként minimum heti 2-3 óra (maximum heti 6 óra), összesen minimum 90 óra tanítást/foglalkozást, a tanítási órán kívüli iskolai feladatok ellátását, a tanítást kísérő szemináriumok elvégzését, és az adatgyűjtés, tapasztalatszerzés szakszerű dokumentálását. Az összefüggő egyéni iskolai gyakorlat koordinálása a TK feladata.

A középiskolai szakképzettséget választó hallgató az egyik szakképzettség tanítási gyakorlatát lehetőleg az 5-8., a másikat pedig a 9-12. évfolyamon köteles elvégezni. Az egyéni szakmai gyakorlat kezdete **és vége** a mindenkor köznevelési félévhez igazodik.

A levelező munkarendben két féléves diszciplináris képzésre épülő tanárképzésben részt vevő hallgatók összefüggő egyéni iskolai gyakorlatának ideje 4 hét, mely idő alatt 20 órát önállóan kell megtartani. A hallgató a gyakorlatot a 9-12. évfolyamon köteles elvégezni.

A levelező munkarendben az általános iskolai, középiskolai, vagy mesterfokozatú tanári szakképzettséget követően négy féléves újabb tanári szakképzettség megszerzésére irányuló tanárképzésben az összefüggő egyéni iskolai gyakorlat ideje 4 hét, mely idő alatt 20 órát önállóan kell megtartani. A hallgató a tanítási gyakorlatát a képzés szerint az 5-8. vagy a 9-12. évfolyamon köteles elvégezni.

A levelező munkarendben az általános iskolai tanári szakképzettséget követően, ugyanazon a szakterületen a két féléves középiskolai tanári szakképzettség megszerzésére irányuló képzésben az összefüggő egyéni iskolai gyakorlat ideje 4 hét, mely idő alatt 20 órát önállóan kell megtartani. A hallgató a gyakorlatot a 9-12. évfolyamon köteles elvégezni.

Tanítói szakképzettségre épülő levelező munkarendű négy és öt féléves általános iskolai tanári szakképzettség megszerzésére irányuló képzésben az összefüggő egyéni iskolai gyakorlat ideje 4 hét, mely idő alatt 20 órát önállóan kell megtartani. A hallgató a gyakorlatot az 5-8. évfolyamon köteles elvégezni.

(6)⁶⁸ Az összefüggő egyéni iskolai gyakorlat során a hallgató a gyakorlatvezető mentor és a gyakorlatvezető oktatók (tanárképző szakemberek) felügyelete mellett elkészíti a – tanulók megismerése terén végzett munkáját, tanári gyakorlatának eredményességét adatokkal alátámasztó, a saját gyakorlati fejlődését dokumentáló – portfóliót, amely a tanári záróvizsga részét képezi. A gyakorlat során minden hallgatónak kötelezően rész kell vennie valamilyen formában speciális nevelési igényű (SNI) tanulóval való foglalkozáson. A hallgató az intézményben folytatott összefüggő egyéni iskolai gyakorlat kapott, illetve vállalt feladatait megoldja, dokumentálja, (ön)reflektív értelmezi, elemzi, értékeli. A hallgató az összefüggő egyéni iskolai gyakorlatot kísérő szeminárium kapott, illetve vállalt feladatait teljesíti, a felmerülő problémákra megoldásokat keres, ezeket dokumentálja, (ön)reflektív értelmezi, elemzi, értékeli.

---

⁶⁵ A módosítást a Szenátus 2016. június 23-ai ülésén fogadta el. Hatályos: 2016. június 24. napjától.

⁶⁶ A módosítást a Szenátus 2017. június 22-ai ülésén fogadta el. Hatályos 2017. június 23. napjától.

⁶⁷ A módosításokat a Szenátus 2018. június 21-ai ülésén fogadta el. Hatályos: 2018. június 22. napjától.

⁶⁸ Beépítette a Szenátus 2016. június 23-ai ülésén elfogadott módosítás. Hatályos: 2016. június 24. napjától.

(7)^{69 7071} Az összefüggő egyéni iskolai gyakorlat minősítése a gyakorlatvezető mentor által adott érdemjegy, mely a hallgató teljesítményét a kompetencia-alapú értékelőlap szempontjai alapján értékeli. Az egyéni (összefüggő szakmai) gyakorlat értékeléséhez a gyakorlatvezető mentor a kari ütemtervben meghatározott határidőig a kari koordinátornak elküldi az értékelőlapot, annak érdekében, hogy az érdemjegyet a kari koordinátor a TR rendszeren keresztül rögzíthesse.

(8)⁷²⁷³⁷⁴ A képzéssel párhuzamosan, iskolában vezetőpedagógus (vezető tanár) irányításával végzett csoportos pedagógiai és önálló tanítási gyakorlat, valamint az összefüggő egyéni iskolai gyakorlat kurzusainak felvételi szándékát a hallgató – oktatásszervezési okokból – köteles a tényleges kurzusfelvétel félévét megelőző félévben a kari TK-koordinátornak a kari ütemezésben jelölt időben és módon előzetesen jelezni. A tényleges kurzusfelvételre (azaz a kurzusfelvételi szándék megerősítésére) a képzéssel párhuzamosan, iskolában vezetőpedagógus (vezető tanár) irányításával végzett csoportos pedagógiai és önálló tanítási gyakorlati kurzusok meghirdetésének félévében, illetve az összefüggő egyéni iskolai gyakorlat esetében a képzés utolsó két félévében a tárgy- és kurzusfelvételi időszakban a TR-en keresztül kerül sor. A hallgató a gyakorlólhelyen a szorgalmi időszak első hetében köteles megjelenni, s egyeztetni a gyakorlat teljesítésének időszakát. Indokolt késés esetén a kari TK-koordinátor értesíti az iskolát. Amennyiben a hallgató a jelentkezési határidőt elmulasztja, vagy a rögzített időpontban a gyakorlatot nem kezdi meg, a kurzus nem teljesítettnek minősül.

(9)⁷⁵ Az adott hallgató csoportos pedagógiai és önálló tanítási gyakorlatra, valamint összefüggő egyéni iskolai gyakorlatra történő beosztásáról és értesítéséről a TK kari koordinátora gondoskodik.

(10)⁷⁶⁷⁷ A közösségi pedagógiai gyakorlat időtartama legalább 50 óra. A gyakorlat köznevelési intézményben tanórán kívüli tevékenységgel vagy oktató-nevelő munkát végző nem köznevelési intézményben végzett pedagógiai gyakorlattal teljesíthető. A gyakorlat a PTE Partnerintézménye címmel rendelkező intézményekben, szervezeteknél egyéni kérelem nélkül is teljesíthető.

(11)⁷⁸ Amennyiben a hallgató a közösségi pedagógiai gyakorlatot nem az Egyetem partnerintézményeinek valamelyikében szeretné teljesíteni, ezt a hallgató a kari ütemezésben jelölt időben és módon a Tanárképző Központ és a Bölcsészettudományi Kar honlapjáról letölthető űrlap benyújtásával a TK kari koordinátoránál kérelmezheti. A kérelmet a gyakorlat tantárgyfelelős oktatója bírálja el.

(12) A hallgató – választása alapján – a közösségi pedagógiai gyakorlatot olyan állami, önkormányzati, civil, nonprofit szervezetnél valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló törvény hatálya alá tartozó szervezeteknél végezheti, melyben nevelő és/vagy oktató munka folyik; megállapodás alapján magánszemélynél vagy az Egyetemen, illetve az Egyetem szervezésében is végezhető a gyakorlat.

(13)⁷⁹ A fogadó szervezet, intézmény, illetve magánszemély a hallgató számára köteles pedagógus végzettségű mentort biztosítani.

---

⁶⁹ Beépítette a Szenátus 2016. június 23-ai ülésén elfogadott módosítás. Hatályos: 2016. június 24. napjától.

⁷⁰ A módosítást a Szenátus 2017. június 22-ei ülésén fogadta el. Hatályos 2017. június 23. napjától.

⁷¹ A módosítást a Szenátus 2018. június 21-ei ülésén fogadta el. Hatályos: 2018. június 22. napjától.

⁷² A módosítást a Szenátus 2015. december 17-ei ülésén fogadta el. Hatályba lépett 2015. december 18. napján.

⁷³ A módosítást a Szenátus 2016. június 23-ai ülésén fogadta el. Hatályos: 2016. június 24. napjától.

⁷⁴ A módosítást a Szenátus 2017. június 22-ei ülésén fogadta el. Hatályos 2017. június 23. napjától.

⁷⁵ A módosítást a Szenátus 2018. június 21-ei ülésén fogadta el. Hatályos: 2018. június 22. napjától.

⁷⁶ A (8)-(14) bekezdéseket beépítette a Szenátus 2015. június 25-ei ülésén elfogadott módosítás. Hatályos: 2015. augusztus 15. napjától.

⁷⁷ A módosítást a Szenátus 2018. június 21-ei ülésén fogadta el. Hatályos: 2018. június 22. napjától.

⁷⁸ A módosítást a Szenátus 2018. június 21-ei ülésén fogadta el. Hatályos: 2018. június 22. napjától.

⁷⁹ A módosítást a Szenátus 2017. június 22-ei ülésén fogadta el. Hatályos 2017. június 23. napjától.

(14) A hallgató a közösségi pedagógiai gyakorlathoz tartozó kurzust a tanulmányi rendszerben veszi fel a teljesítés félévében vagy, amennyiben a vizsgaidőszakot követően, de a szorgalmi időszak kezdete előtt (pl. nyáron) végzi el a gyakorlatot, a teljesítést követő félévben.

(15)⁸⁰ A hallgató a gyakorlat során végzett tevékenységét reflektív naplóban dokumentálja. A közösségi pedagógiai gyakorlat teljesítését a hallgató az arra szolgáló űrlap benyújtásával igazolja, melyet a gyakorlatot biztosító szervezet, intézmény vezetője, illetve a gyakorlatot biztosító magánszemély aláírásával és szakmai véleményével lát el.

(16)⁸¹ A hallgató a gyakorlat teljesítéséről reflektív naplót készít, melyet a kurzusfelvétel félévének a végéig elektronikusan elküld a gyakorlólhelyi mentornak. A gyakorlat teljesítését igazoló kitöltött, lepecsételt, aláírt űrlapot a hallgató legkésőbb a vizsgaidőszak kezdetéig a TK kari koordinátornak nyújtja be. A TK kari koordinátora a kurzus teljesítését a gyakorlólhelyi mentor értékelése és az űrlap alapján, a tantárgyfelelős jóváhagyásával a tanulmányi rendszerben igazolja.

Szakedolgozat

12. §⁸² (1)⁸³ Az osztatlan tanárszakokon a nappali munkarendben – a művészeti és szakmai tanárszakok kivételével – a szakedolgozat kredit értéke – a szakterületi tanulmányok keretében – 8 kredit.

(2) A művészeti és szakmai tanárszakokon a szakedolgozat kredit értéke 15 kredit.

(3)⁸⁴ Két osztatlan tanárszakon egyidejűleg folyó tanárképzésben egy szakterületi szakedolgozatot kell benyújtani és a záróvizsga részeként megvédeni.

(4)⁸⁵⁸⁶⁸⁷ A hallgató legkésőbb a tanulmányai 8. félévének kezdetén, általános iskolai tanári szakképzettség megszerzésére irányuló képzés esetében pedig a közös képzési szakaszt követő első tanulmányi félév kezdetén, az arra szolgáló szakedolgozati témabejelentő szaktanszékekre történő leadásával, a kari ütemterv szerint jelzi a választott szakot. Ezzel információt kap a tanszék, a választott oktató és a tanulmányi osztály arról, hogy a hallgató mely szakján fogja írni a szakedolgozatát.

Az osztatlan tanárszakokon nappali munkarendben a tanterv részeként, a szakos moduloktól független, önálló modulban (OSZTSZDT01) jelenik meg a Szakedolgozat. Ebben a modulban 8 kreditet kell teljesíteni, két kötelező tárgyból: ez a kettő a Szakedolgozati szeminárium (4 kredit) és a Diplomamunka (4 kredit).

A hallgató a szakedolgozati szemináriumot legkésőbb az egyéni összefüggő gyakorlatot megelőző félévben kell, hogy felvegye és teljesítse, azaz az általános iskolai tanári modult választóknak legkésőbb a 8. félévben, a középiskolai tanári modult választóknak legkésőbb a 10. félévben. A 11 féléves képzésben részt vevőknek ez a 9. félévben végzendő el legkésőbb.

A Diplomamunka tárgy felvétele és teljesítése nem előkövetelménye az egyéni összefüggő gyakorlatnak, azt legkésőbb az egyéni összefüggő gyakorlat második félévében, azaz a képzés 10-12. félévében kell felvenni, és teljesíteni.

Mindkét tárgyat valamennyi szaktanszék hirdeti külön-külön kódokon.

(5) Amennyiben a hallgató olyan szakon ír szakedolgozatot, amely szakért a Bölcsészettudományi Kar felelős, a hallgatónak legkésőbb a tanulmányai 8. félévében lehetősége van a szakedolgozati szeminárium felvételére.

---

⁸⁰ A módosítást a Szenátus 2018. június 21-ei ülésén fogadta el. Hatályos: 2018. június 22. napjától.

⁸¹ A módosítást a Szenátus 2018. június 21-ei ülésén fogadta el. Hatályos: 2018. június 22. napjától.

⁸² A módosítást a Szenátus 2013. december 19-ei ülésén fogadta el. Hatályos: 2013. december 19. napjától.

⁸³ A módosítást a Szenátus 2017. június 22-ei ülésén fogadta el. Hatályos 2017. június 23. napjától.

⁸⁴ A módosítást a Szenátus 2016. november 3-ai ülésén fogadta el. Hatályos 2016. november 4. napjától.

⁸⁵ A módosítást a Szenátus 2015. december 17-ei ülésén fogadta el. Hatályba lépett 2015. december 18. napján.

⁸⁶ A módosítást a Szenátus 2017. december 14-ei ülésén fogadta el. Hatályos: 2018. január 01. napjától.

⁸⁷ A módosítást a Szenátus 2018. június 21-ei ülésén fogadta el. Hatályos: 2018. június 22. napjától.

(6)⁸⁸ Közismereti tanárszakok esetében a szakdolgozat terjedelme 60-80000 karakter, amely nem foglalja magában a tartalomjegyzéket, a bibliográfiát, az illusztráció értékű ábrákat, illetve a képeket. Művészeti és szakmai tanárszakok esetében a szakdolgozat terjedelmét az adott szakért felelős Kar határozza meg.

(7)⁸⁹ A jelen szabályzat 59. § (5) bekezdése alapján a szakdolgozat készítését egy vagy több témavezető (konzulens) segíti. Témavezető a kar oktatója és kutatója, illetve dékáni engedéllyel külső szakember is lehet, amennyiben az egyes karok máshogyan nem rendelkeznek. A hallgató mindig annak a karnak a rendelkezései alapján választ témavezetőt, amelyhez a választott szakdolgozati téma tartozik. A bíráló (opponens) személyéről a jelen szabályzat 59. § (11) bekezdése rendelkezik.

Tanári szakdolgozati portfólió⁹⁰

12/A. §⁹¹ (1) A 8/2013. (I. 30.) EMMI rendelet 1. mellékletének 4.5. pontja szerint az osztatlan tanárképzés hallgatóinak tanári szakdolgozati portfóliót is kell készíteniük.

(2) Az osztatlan tanárszakokon – a művészeti és szakmai tanárszakok kivételével – a tanári szakdolgozati portfólió kreditértéke – a pedagógiai-pszichológiai modul keretében – 2 kredit.

(3) Közismereti tanárszakok esetében a tanári szakdolgozati portfólió terjedelme 60-80000 karakter, amely nem foglalja magában a tartalomjegyzéket, az irodalomjegyzéket, az illusztráció értékű ábrákat, illetve a képeket. Művészeti és szakmai tanárszakok esetében a tanári szakdolgozati portfólió terjedelmét az adott szakért felelős kar határozza meg.

(4)⁹² A portfólió témavezetője a tanári felkészítés résztvevője. Közismereti tanárszakok esetében a bíráló (opponens) a Neveléstudományi Intézet oktatója vagy a tanári felkészítésben résztvevő szakmódszertani oktató. A bíráló személyét a Neveléstudományi Intézet vezetője jelöli ki. Művészeti és szakmai tanárszakok esetében a témavezető és a bíráló személyét az adott szakért felelős kar határozza meg.

A záróvizsga

13. §^{93,94,95} (1)^{96, 97} Művészeti és szakmai tanárszakok esetében a záróvizsga lebonyolításának menetét az adott szakért felelős kar határozza meg. Közismereti tanárszakok esetében a záróvizsga a nappali munkarendben két részből áll:

- a) diszciplináris rész: a szakdolgozat bemutatása és védeése, amely az előzetesen a hallgatónak megadott kérdésekre adott válaszok kifejtéséből, a szakdolgozati bírálathoz kapcsolódó észrevételek, kiegészítések megfogalmazásából és a szakdolgozat bemutatásából áll.
- b) tanári záróvizsga rész:
  - ba) a tanári szakdolgozati portfólió bemutatása és védeése, amely a portfólió koncepciójának bemutatásán túl a bírálók által előzetesen megadott kérdésekre adott válaszok kifejtéséből, a bírálatokhoz kapcsolódó esetleges észrevételek megfogalmazásából és a bizottság esetleges további kérdéseinek megválaszolásából áll.
  - bb) komplex szóbeli vizsga, amelyben a hallgató tanúsítja, hogy képes a képzés különböző területein elsajátított tudás integrálására, a szaktárgyi-diszciplináris tudás iskolai gyakorlatban

⁸⁸ A módosítást a Szenátus 2016. november 3-ai ülésén fogadta el. Hatályos 2016. november 4. napjától.

⁸⁹ Beépítette a Szenátus 2016. november 3-ai ülésén elfogadott módosítás. Hatályos 2016. november 4. napjától.

⁹⁰ Beépítette a Szenátus 2016. november 3-ai ülésén elfogadott módosítás. Hatályos 2016. november 4. napjától.

⁹¹ Beépítette a Szenátus 2016. november 3-ai ülésén elfogadott módosítás. Hatályos 2016. november 4. napjától.

⁹² A módosítást a Szenátus 2018. június 21-ei ülésén fogadta el. Hatályos: 2018. június 22. napjától.

⁹³ A módosítást a Szenátus 2013. december 19-ei ülésén fogadta el. Hatályos: 2013. december 19. napjától.

⁹⁴ A módosítást a Szenátus 2018. június 21-ei ülésén fogadta el. Hatályos: 2018. június 22. napjától.

⁹⁵ A módosítást a Szenátus 2018. június 21-ei ülésén fogadta el. Hatályos: 2018. június 22. napjától.

⁹⁶ A módosítást a Szenátus 2016. november 3-ai ülésén fogadta el. Hatályos 2016. november 4. napjától.

⁹⁷ A módosítást a Szenátus 2017. június 22-ei ülésén fogadta el. Hatályos 2017. június 23. napjától.

való alkalmazására, alkotó módon történő felhasználására. Az egyes komplex témakörökre való felkészülésnél a vonatkozó szakirodalom, a saját tanulási tapasztalatok témához illeszkedő, rendszerezett feldolgozására és az iskolai gyakorlatok tapasztalatainak strukturált elemzésére kerül sor. A tanárjelölt felhasználhatja a komplex témakörökhöz kapcsolódó mondanivalójának alátámasztására az iskolai gyakorlatok során elkészített saját dokumentumait is. A komplex szóbeli vizsga követelményeit (témakörök, kötelező szakirodalom) a TK fogadja el, és ezeket a követelményeket a vizsgát megelőzően legalább 3 hónappal az Egyetem honlapján és a karon szokásos módon közzé kell tenni.

(2)^{98 99} Közismereti tanárszakok esetében levelező munkarendben a záróvizsga a 13. § (1) bekezdésének b) pontja szerint teljesítendő.

(3)^{100 101 102} A záróvizsgát záróvizsga-bizottság előtt kell tenni.

Nappali munkarendű közismereti tanárszakok esetében a záróvizsga mindkét részét önálló bizottság előtt teszi le a jelölt. A záróvizsga diszciplináris része és a tanári záróvizsgarész egy napon vagy két különböző napon is lehetető a kari ütemterv szerint.

A záróvizsga diszciplináris része, azaz a szakdolgozat bemutatása és védeése (13. § (1) bekezdés a) pontja) önálló, legalább háromtagú szakmai záróvizsga-bizottság előtt történik. A bizottság legalább adjunktusi beosztásban foglalkoztatott elnökét a szakterületileg illetékes dékán bízza meg, további tagjait pedig a szakterületileg illetékes szakfelelős kéri fel a jelen szabályzat 62. § (1)-(3) bekezdései alapján.

A tanári záróvizsga rész (13. § (1) bekezdés b) pontja) nappali és levelező munkarendben egyaránt egy önálló, legalább háromtagú tanári záróvizsga-bizottság előtt zajlik, amelynek legalább adjunktusi beosztásban foglalkoztatott elnökét a neveléstudomány vagy a pszichológia oktatói közül a Bölcsészettudományi Kar dékánja javaslatára a TK főigazgatója kéri fel és bízza meg. A bizottság további tagjai lehetnek a tanári szakdolgozati portfólió témavezetője, opponense, a köznevelés képviselője, a szakdiszciplinák és a szakmódszertan oktatói. A tanári záróvizsgabizottság tagjait a karok és a köznevelési intézmény javaslata alapján a TK főigazgatója kéri fel.

A művészeti tanárszakok esetében a záróvizsgát egyetlen záróvizsga-bizottság előtt kell letenni. A záróvizsga-bizottság legalább háromtagú, elnökét és a bizottság külső tagját kari javaslat alapján a TK főigazgatója kéri fel és bízza meg. Az elnök a tanárképzés pedagógiai-pszichológia eleme valamely tantárgyának vagy a szakmódszertannak legalább adjunktusi beosztásban foglalkoztatott oktatója, vagy a neveléstudományok és pszichológia tudományok tudományterületen tudományos fokozatot szerzett és legalább adjunktusi beosztásban foglalkoztatott oktató. A bizottság tagja lehet a jelölt témavezetője és szakdolgozatának bírálója, tagjai lehetnek továbbá a szakdiszciplinák és a szakmódszertanok oktatói, valamint a gyakorlóiskolák és a partneriskolák gyakorlatvezető mentorai.

(4) A tanári záróvizsga nyelve magyar, de a hallgatónak lehetősége van arra, hogy az idegen nyelven megírt tanári szakdolgozatát ugyanazon az idegen nyelven mutassa be és védje meg. Ezt az igényét a záróvizsgára történő jelentkezéssel egyidőben jeleznie kell.

(5)^{103 104 105} Közismereti tanárszakokon nappali munkarendben a záróvizsga összesített érdemjegyét az alábbi rész-érdemjegyek kerekítés nélküli átlaga adja (két tizedes jegy megadásával, az egyes részek egyenlő súllyal történő figyelembevételével):

---

⁹⁸ Hatályon kívül helyezte a Szenátus 2016. november 3-ai ülésén elfogadott módosítás. Hatályát vesztesse 2016. november 4. napján.

⁹⁹ Beépítette a Szenátus 2017. június 22-ei ülésén elfogadott módosítás. Hatályos: 2017. június 23. napjától.

¹⁰⁰ A módosítást a Szenátus 2015. december 17-ei ülésén fogadta el. Hatályba lépett 2015. december 18. napján.

¹⁰¹ A módosítást a Szenátus 2016. november 3-ai ülésén fogadta el. Hatályos 2016. november 4. napjától.

¹⁰² A módosítást a Szenátus 2017. június 22-ei ülésén fogadta el. Hatályos 2017. június 23. napjától.

¹⁰³ A módosítást a Szenátus 2016. november 3-ai ülésén fogadta el. Hatályos 2016. november 4. napjától.

¹⁰⁴ A módosítást a Szenátus 2017. június 22-ei ülésén fogadta el. Hatályos 2017. június 23. napjától.

¹⁰⁵ A módosítást a Szenátus 2017. december 14-ei ülésén fogadta el. Hatályos: 2018. január 01. napjától.

- a) a szakdolgozatra kapott konzulensi és opponensi bírálati érdemjegyek, valamint a záróvizsga diszciplináris részére, azaz a szakdolgozat bemutatására és védésére kapott érdemjegy átlaga (értékelője a szakmai záróvizsga-bizottság);
- b) a tanári szakdolgozati portfólióra kapott konzulensi és opponensi bírálati érdemjegyek, valamint a tanári szakdolgozati portfólió bemutatására és védésére kapott érdemjegy átlaga (értékelője a tanári záróvizsga-bizottság);
- c) a 13. § (1) bekezdése bb) pontjára, azaz a komplex szóbeli vizsgára adott érdemjegy (értékelője a tanári záróvizsga-bizottság).

A záróvizsga összesített érdemjegyét a három érdemjegy kettő tizedes jegyig kerekített számtani átlaga adja:

$$\frac{\Sigma \text{Érdemjegyek a) b) c)}}{3}$$

Közismereti tanárszakokon levelező munkarendben a záróvizsga összesített érdemjegyét az alábbi rész-érdemjegyek kerekítés nélküli átlaga adja (két tizedes jegy megadásával, az egyes részek egyenlő súllyal történő figyelembevételével):

- a) a tanári szakdolgozati portfólióra kapott konzulensi és opponensi bírálati érdemjegyek, valamint a tanári szakdolgozati portfólió bemutatására és védésére kapott érdemjegy átlaga (értékelője a tanári záróvizsga-bizottság);
- b) a 13. § (1) bekezdése bb) pontjára, azaz a komplex szóbeli vizsgára adott érdemjegy (értékelője a tanári záróvizsga-bizottság).

A záróvizsga összesített érdemjegyét a két érdemjegy két tizedes jegyig kerekített számtani átlaga adja:

$$\frac{\Sigma \text{Érdemjegyek a) b)}}{2}$$

Amennyiben a záróvizsga bármely részjegye elégtelen, a záróvizsga érdemjegye is elégtelen. Ebben az esetben a hallgatónak egy következő vizsgaidőszakban új záróvizsga jelentkezést kell benyújtania, és a sikertelen vizsgarészt kell megismételnie. Abban az esetben, ha a hallgatónak a tanári szakdolgozati portfólióra, vagy a szakdolgozatra kapott érdemjegye elégtelen, adott vizsgaidőszakban a komplex szóbeli vizsgát nem teljesítheti.

(6)¹⁰⁶ Művészeti tanárszakok esetében a záróvizsga a következő részekből áll:

Zeneművészeti tanárszakon:

a) diszciplináris rész: a szakdolgozat bemutatása és védése, amely az előzetesen a hallgatónak megadott kérdésekre adott válaszok kifejtéséből, a szakdolgozati bírálatához kapcsolódó észrevételek, kiegészítések megfogalmazásából és a szakdolgozat bemutatásából áll, minősítése 5 fokozatú érdemjeggyel történik,

b) tanári záróvizsga rész

ba) A portfólió bemutatása és védése, amely a portfólió koncepciójának bemutatásán túl a bírálók által előzetesen megadott kérdésekre adott válaszok kifejtéséből, a bírálatokhoz kapcsolódó esetleges észrevételek megfogalmazásából és a bizottság esetleges további kérdéseinek megválaszolásából áll, minősítése 5 fokozatú érdemjeggyel történik,

bb) A bizottság által a pedagógia, pszichológia, szakmódszertan témaköréből feltett kérdésekre történő szakszerű válaszadás (komplex szóbeli vizsga).

¹⁰⁶ Beépítette a Szenátus 2017. december 14-ei ülésén elfogadott módosítás. Hatályos: 2018. január 01. napjától.

A komplex szóbeli vizsgán a hallgató tanúsítja, hogy képes a képzés különböző területein elsajátított tudás integrálására, a szaktárgyi-diszciplináris tudás iskolai gyakorlatban való alkalmazására, alkotó módon történő felhasználására. Az egyes komplex témaköröknél a vonatkozó szakirodalom, a saját tanulási tapasztalatok témához illeszkedő, rendszerezett feldolgozására és az iskolai gyakorlatok tapasztalatainak strukturált elemzésére kerül sor. A tanárjelölt felhasználhatja a komplex tételhez kapcsolódó mondanivalójának alátámasztására az iskolai gyakorlatok során elkészített saját dokumentumait is. A komplex szóbeli vizsga követelményeit (témakörök, kötelező szakirodalom) a TK fogadja el, és ezeket a követelményeket a vizsgát megelőzően legalább 3 hónappal az Egyetem honlapján és a karon szokásos módon közzé kell tenni. A komplex szóbeli vizsga minősítése 5 fokozatú érdemjeggyel történik.

bc) záróvizsga tanítás (kétszakos képzésben külső helyszínen is történhet), minősítése 5 fokozatú érdemjeggyel történik.

A záróvizsga összesített érdemjegyet az alábbi rész-érdemjegyek kerekítés nélküli átlaga adja (két tizedes jegy megadásával, az egyes részek egyenlő súllyal történő figyelembevételével):

- Szakmai zárószigorlat érdemjegye 1.
- Záróvizsga tanítás érdemjegye, mely tartalmazza a megelőző iskolai gyakorlatok értékelését is 2.
- Portfólió konzulensi (mentori) és opponensi érdemjegye 3. 4.
- Portfólió védés érdemjegye 5.
- Szakdolgozat konzulensi és opponensi érdemjegye 6. 7.
- Szakdolgozat védésének érdemjegye 8.
- A bírálók által a pedagógia, pszichológia, szakmódszertan témaköréből feltett kérdésekre szakszerű válaszadás érdemjegye 9.

a pedagógiai (P) nyolc érdemjegy (2-9) két tizedes jegyig kerekített átlaga:

$$\text{Érdemjegy (P)} = \frac{(2.+3.+4.+5.+6.+7.+8.+9.)}{8}$$

Valamint a Szakmai zárószigorlat (Sz) érdemjegyének két tizedesjegyig kerekített átlaga:

$$\text{Záróvizsga minősítési érdemjegye} = (Sz+P)/2$$

A szóbeli vizsga akkor eredményes, ha minden részjegy legalább elégséges. Az ismételt záróvizsga legkorábban a következő záróvizsga időszakban teljesíthető.

Az ismételt tanári záróvizsga során kizárólag az elégtelennel minősített összetevőt kell megismételni.

Tanári oklevél megléte esetén a második tanári képesítésre vonatkozó képzésben a záróvizsgának nem része a szakdolgozat. Ezért ebben az esetben a 6. 7. 8. részjegyek nem szerepelnek a számításban. Az ő esetükben az érdemjegy minősítése a következő:

a pedagógiai (P) 5 érdemjegy (2-3-4-5, 9) két tizedes jegyig kerekített átlaga:

$$\text{Érdemjegy (P)} = \frac{(2.+3.+4.+5.+9.)}{5}$$

Valamint a Szakmai zárószigorlat (Sz) érdemjegyének két tizedesjegyig kerekített átlaga:

$$\text{Záróvizsga minősítési érdemjegye} = (Sz+P)/2$$

A záróvizsga a két féléves művész-tanár szakokon

Művésztanár szakok esetében a záróvizsgát Zeneművész-tanár szakokon, Képzőművész-tanár szakon és Design- és vizuálművészet-tanár szakokon lehet tenni.

Művész-tanár szakokon a záróvizsga részei

a) diszciplináris rész:

aa) A szakdolgozat bemutatásából és védéséből áll. A védés során a tanárjelölt a szakdolgozat bemutatásán kívül megválaszolja a dolgozat bírálói által előzetesen megadott kérdéseket, kifejti válaszait a szakdolgozati bírálathoz kapcsolódó észrevételekkel kapcsolatban, valamint kiegészítéseket is megfogalmazhat. Minősítése 5 fokozatú érdemjeggyel értékelhető, amelyet a záróvizsga-bizottság állapít meg.

b) tanári záróvizsga rész:

ba) A szakdolgozati portfólió bemutatása és védése, amely a portfólió koncepciójának bemutatásán túl magába foglalja a bírálók által előzetesen megadott kérdésekre adott válaszok kifejtését, a bírálatokhoz kapcsolódó esetleges észrevételekre adott válaszok megfogalmazását és a bizottság esetleges további kérdéseinek megválaszolását is. Minősítése 5 fokozatú érdemjeggyel értékelhető, amelyet a záróvizsga-bizottság állapít meg.

bb) A komplex szóbeli vizsga egy témakör színtezett (makro-, mezo-, mikroszint) kifejtéséből és a bizottság által feltett pedagógiai, pszichológiai, szakmódszertani kérdésekre adandó szakszerű válaszadásból áll. A komplex szóbeli vizsgán a tanárjelölt azt tanúsítja, hogy képes a képzés különböző területein elsajátított tudás integrálására, a szaktárgyi-diszciplináris tudás iskolai gyakorlatban való alkalmazására, alkotó módon történő felhasználására. Az egyes komplex témaköröknél a vonatkozó szakirodalom, a saját tanulási tapasztalatok témához illeszkedő, rendszerezett feldolgozására és az iskolai gyakorlatok tapasztalatainak strukturált elemzésére kerül sor. A tanárjelölt felhasználhatja a komplex tételhez kapcsolódó mondanivalójának alátámasztására az iskolai gyakorlatok során elkészített saját dokumentumait is. A komplex szóbeli vizsga minősítése 5 fokozatú érdemjeggyel történik.

A komplex szóbeli vizsga követelményeit (témák, kötelező szakirodalom) a TK fogadja el, és ezeket a követelményeket a vizsgát megelőzően legalább 3 hónappal az Egyetem honlapján és a karon szokásos módon közzé kell tenni.

bc) Záróvizsga tanítás csak a Zeneművészeti tanár szakon van (kétszakos képzésben a vizsga külső helyszínen is történhet.) A záróvizsga tanítás minősítése 5 fokozatú érdemjeggyel történik, amelyet a záróvizsga-bizottság állapít meg.

A záróvizsga minősítése a Zeneművész-tanár szakon

A záróvizsga összesített érdemjegyet az alábbi rész-érdemjegyek kerekítés nélküli átlaga adja (két tizedes jegy megadásával, az egyes részek egyenlő súllyal történő figyelembevételével):

- Záróvizsga tanítás érdemjegye, mely tartalmazza a megelőző iskolai gyakorlatok értékelését is 1.
- Portfólió konzulensi (mentori) és opponensi érdemjegye 2. 3.
- Portfólió védés érdemjegye 4.
- Szakdolgozat konzulensi és opponensi érdemjegye 5. 6.
- Szakdolgozat védésének érdemjegye 7.
- A bírálók által a pedagógia, pszichológia, szakmódszertan témaköréből feltett kérdésekre szakszerű válaszadás érdemjegye 8.

a nyolc részjegy két tizedes jegyig kerekített átlaga:

$$\text{Érdemjegy} = \frac{(1.+2.+3.+4.+5.+6.+7.+8.)}{8}$$

A szóbeli vizsga akkor eredményes, ha minden részjegy legalább elégséges. Az ismételt záróvizsga legkorábban a következő záróvizsga időszakban teljesíthető.

Az ismételt tanári záróvizsga során kizárólag az elégtelennel minősített összetevőt kell megismételni.

Tanári oklevél megléte esetén a második tanári képesítésre vonatkozó képzésben nem kell szakdolgozatot készíteni. Ezért ebben az esetben az 5. 6. 7. részjegyek nem szerepelnek a számításban. Az ő esetükben az érdemjegy minősítése a következő:

az 5 részjegy két tizedes jegyig kerekített átlaga:

$$\text{érdemjegy} = \frac{(1.+2.+3.+4.+8.)}{5}$$

A záróvizsga minősítése a Képzőművész-tanár és a Design- és vizuálművészet-tanár szakokon

Rész-érdemjegyek:

- a tanári szakdolgozati tanulmánynak és a szakdolgozati portfóliónak konzulensek által adott ötfokozatú érdemjegyeinek átlaga két tizedesig kerekítve 1.
- a tanári szakdolgozat két dokumentumára az opponens által adott ötfokozatú érdemjegy 2.
- a tanári szakdolgozat két dokumentuma bemutatására és védésére kapott ötfokozatú érdemjegy 3., amelyet a záróvizsga-bizottság értékel,
- a tanári záróvizsga komplex szóbeli vizsgarészére adott érdemjegy, amelyet szintén a záróvizsga-bizottság értékel 4.

A tanári záróvizsga összesített érdemjegyét a négy érdemjegy két tizedes jegyig kerekített számtani átlaga adja:

$$\text{Érdemjegy} = \frac{(1.+2.+3.+4.)}{4}$$

Amennyiben a rész-érdemjegyek bármelyike elégtelen, akkor a tanári záróvizsga is elégtelen. Az ismételt tanári záróvizsga során kizárólag az elégtelennel minősített összetevőt kell megismételni.

A sikertelen záróvizsga, illetve záróvizsgarész legkorábban a következő záróvizsga-időszakban ismételhető.

Oklevél

14. §¹⁰⁷ (1) A közismereti tanárszakon az oklevél minősítését az alábbi rész-érdemjegyek kettő tizedes jegyig kerekített átlaga adja:

- a hallgató egyik tanári szakképzettségéhez kapcsolódó szakmai zárószigorlat (10. § (2) bekezdése) érdemjegye (értékelője az adott szakintézet/szaktanszék zárószigorlati bizottsága);
- a hallgató másik tanári szakképzettségéhez kapcsolódó szakmai zárószigorlat (10. § (2) bekezdése) érdemjegye (értékelője az adott szakintézet/szaktanszék zárószigorlati bizottsága);
- az utolsó két félévben végzett összefüggő egyéni iskolai gyakorlat gyakorlatvezető mentor(ok) által adott érdemjegyének átlaga;
- és a záróvizsga minősítése.

---

¹⁰⁷ A módosítást a Szenátus 2018. június 21-ei ülésén fogadta el. Hatályos: 2018. június 22. napjától.

(2) A közismereti tanárszakok rövid ciklusú képzéseiben tanulmányokat folytató hallgatók esetében az oklevél minősítését az alábbi rész-érdemjegyek kettő tizedes jegyig kerekített átlaga adja:

- a) a hallgató tanári szakképzettségéhez kapcsolódó szakmai zárószigorlat (10. § (2) bekezdése) érdemjegye (értékelője az adott szakintézet/szaktanszék zárószigorlati bizottsága — kivéve a 8/2013. (I. 30.) EMMI rendelet 4.1.5. b) pontjában meghatározott szakokon;
- b) összefüggő egyéni iskolai gyakorlat gyakorlatvezető mentor által adott érdemjegye;
- c) és a záróvizsga minősítése.

(3) A művészeti tanárszakok esetében az oklevél minősítését a záróvizsga kettő tizedes jegyig kerekített átlaga adja.